

T.C.

AMASYA ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ İLE ANTRENÖRLERİN
EMPATİK EĞİLİM VE LİDERLİK YÖNELİMLERİNİN
İNCELENMESİ (SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Samet Can TÜRK

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK

**AMASYA
OCAK 2023**

**T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ İLE ANTRENÖRLERİN
EMPATİK EĞİLİM VE LİDERLİK YÖNELİMLERİNİN
İNCELENMESİ (SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ)**

Samet Can TÜRK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK**

**AMASYA
OCAK 2023**

SAMET CAN TÜRK tarafından hazırlanan “**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ İLE ANTRENÖRLERİN EMPATİK EĞİLİM VE LİDERLİK YÖNELİMLERİNİN İNCELENMESİ (SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ)**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ/ OY ÇOKLUĞU ile Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü **Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK

Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Başkan: Doç. Dr. Seda SABAH

Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Emrah CERİT

Rekreasyon Anabilim Dalı, Hitit Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Tez Savunma Tarihi: 25/01/2023

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....

Prof. Dr. Ayşe ŞAHİN YAĞLIOĞLU
Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürü V.

ETİK BEYAN

Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Samet Can TÜRK

01/03/2023

TEŞEKKÜR

Akademik yaşantımın her aşamasında değerli fikirleri ile bana her zaman yol gösteren, tez konumun belirlenmesinde ve yürütülmesinde fikir ve önerileriyle yardımlarını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışmanım Dr. Öğr. Üyesi İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK hocama teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca eğitim hayatım boyunca yanımda olan canım aileme çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
TABLolar DİZİNİ.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Amacı.....	2
1.2. Araştırmanın Problemi.....	2
1.3. Araştırmanın Alt Problemleri	2
1.4. Araştırmanın Varsayımları	3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Empati	4
2.1.1. Empatinin bileşenleri	5
2.1.2. Empati eğitimi.....	7
2.1.3 Empati ve Spor.....	8
2.2. Liderlik Kavramı.....	9
2.2.1. Liderde bulunması gereken özellikler.....	9
2.2.2. Liderlik ve spor	10
2.3. Beden Eğitimi ve Spor	10
2.3.1. Öğretmenlik mesleği ve önemi	10
2.3.2. Beden eğitiminin önemi ve amaçları	12
2.3.3. Beden eğitimi öğretmeni ve özellikleri.....	13
2.4. Antrenörlük Mesleği ve Görevleri	14
2.5. Literatür Çalışmaları	15
2.5.1. Yurt içinde yapılan literatür çalışmaları	15
2.5.2. Yurt dışında yapılan literatür çalışmaları.....	19
3. GEREÇ VE YÖNTEM	20
3.1. Araştırma modeli	20
3.2. Araştırma Grubu	20
3.3. Verilerin Toplanması	21

3.4. Veri Toplama Araçları	22
3.4.1. Kişisel bilgi formu	22
3.4.2. Empatik eğilim ölçeği (EEÖ)	22
3.4.3. Çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği (ÇYLYÖ)	23
3.5. Verilerin Analizi	23
4. BULGULAR	24
5. TARTIŞMA.....	25
6. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	36
7. KAYNAKLAR.....	38
EKLER	46
ÖZGEÇMİŞ	52

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 3.2.1. Katılımcılara Ait Tanımlayıcı İstatistikler.....	20
Tablo 3.5.1 Verilere Ait Normallik Dağılım Sonuçları	24
Tablo 4.1. Katılımcılara Ait Ölçek Puanlarının Tanımlayıcı İstatistikleri ve Güvenirlilik Analizi Sonuçları	25
Tablo 4.2. Katılımcıların Meslekleri İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları	25
Tablo 4.3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyetleri İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Sonuçlar	26
Tablo 4.4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yaşları İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Sonuçlar	27
Tablo 4.5. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Çalışma Yılı İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları	27
Tablo 4.6. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Ait Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	28
Tablo 4.7. Antrenörlerin Cinsiyetleri İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Sonuçları	29
Tablo 4.8. Antrenörlerin Yaşları İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları	29
Tablo 4.9. Antrenörlerin Mesleki Çalışma Yılları İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları.....	30
Tablo 4.10. Antrenörlerin Antrenörlük Branşı İle Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları.....	30
Tablo 4.11. Antrenörlerin Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Ait Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	31

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ İLE ANTRENÖRLERİN EMPATİK EĞİLİM VE LİDERLİK YÖNELİMLERİNİN İNCELENMESİ (SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ)

Samet Can TÜRK

Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Ocak 2023
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi İlknur YAZICILAR ÖZÇELİK

Bu çalışmada, beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin empatik eğilimleri ve liderlik yönelimleri, meslek, cinsiyet, yaş, mesleki çalışma yılı, spor branşı değişkenleri açısından incelenmiştir. Çalışmaya, Samsun ilinde görev yapan beden eğitimi ve antrenörlerden 46 kadın, 128 erkek katılımcı olmak üzere toplam 174 kişi katılmıştır. Çalışmanın verileri, “kişisel bilgi formu”, Dökmen (1988) tarafından geliştirilen "Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ)" ve Dursun, Günay ve Yenel (2019) tarafından geliştirilen “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ)” kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizlerinde tanımlayıcı istatistikler, t-test ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Gruplar arası farkın kaynağını belirlemek amacıyla LSD Post Hoc. analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların meslek değişkeni açısından ise empatik eğilim düzeyleri ve ÇYLYÖ alt boyutlarından karizmatik ve yapısal liderlik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Beden eğitimi öğretmenlerinin empatik eğilim, ÇYLYÖ alt boyutlarından politik, karizmatik ve yapısal liderlik boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında; yaş ve mesleki çalışma yılı değişkenleri ile empatik eğilim ve ÇYLYÖ alt boyutları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yok iken ($p>0,05$); cinsiyet değişkeni ile insan kaynaklı liderlik boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Antrenörlerin ise empatik eğilim, ÇYLYÖ alt boyutları ile cinsiyet, yaş, mesleki çalışma yılı ve spor branşı değişkenleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$). Ayrıca, beden eğitimi öğretmenlerinin empatik eğilim düzeyleri ile ÇYLYÖ alt boyutları arasında ve antrenörlerin empatik eğilim ve ÇYLYÖ alt boyutlarından politik ve insan kaynaklı liderlik düzeyleri istatistiksel açıdan pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenliği ile birlikte antrenörlük de yapanların, beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerden empatik eğilim düzeyleri, beden eğitimi öğretmenlerinden ise karizmatik ve yapısal liderlik düzeyleri daha yüksektir. Katılımcıların, empatik eğilim düzeyi arttıkça çok yönlü liderlik yönelimi düzeylerinin de arttığı ve beden eğitimi öğretmenliği ile birlikte antrenörlük de yapan katılımcıların yüksek düzeyde empatik eğilim ile karizmatik ve yapısal liderliğe sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Beden eğitimi öğretmeni, Empati, Liderlik.

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE EMPATHIC TENDENCIES AND LEADERSHIP TENDENCIES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS AND TRAINERS (SAMSUN PROVINCIAL EXAMPLE)

Samet Can TURK

Amasya University, Institute of Health Sciences
Physical Education and Sports Department, M.Sc. Thesis, January 2023
Supervisor: Assist. Prof. Ilknur YAZICILAR OZCELIK

In this study, empathic tendencies and leadership orientations of physical education teachers and coaches were examined in terms of profession, gender, age, professional working years, and sports branch variables. A total of 174 people, 46 female and 128 male participants from physical education and trainers working in Samsun, participated in the study. The data of the study were collected using the "personal information form", the "Empathic Tendency Scale (EES)" developed by Dökmen (1988) and the "Multidimensional Leadership Orientations Scale (CYLYS)" developed by Dursun, Günay and Yenel (2019). Descriptive statistics, t-test and one-way analysis of variance were used in the analysis of the data. In order to determine the source of the difference between groups, LSD Post Hoc. analysis was used. According to the results of the analysis, there is a statistically significant difference between the empathic tendency levels of the participants in terms of the occupational variable, and the charismatic and structural leadership levels from the MLOS sub-dimensions ($p<0.05$). Physical education teachers' empathic tendency, political, charismatic and structural leadership dimensions from the sub-dimensions of MLOS and gender variable; While there was no statistically significant difference between the variables of age and professional years of work, and the sub-dimensions of empathic disposition and MLOS ($p>0.05$); There is a statistically significant difference between the gender variable and the human-based leadership dimension ($p<0.05$). On the other hand, there was no statistically significant difference between the empathic disposition, MLOS sub-dimensions of the trainers and the variables of gender, age, professional years of work and sports branch ($p>0.05$). In addition, a statistically significant positive relationship was found between the empathic tendency levels of physical education teachers and the MLOS sub-dimensions, and the empathic tendency of the coaches and the political and human-based leadership levels from the MLOS sub-dimensions.

As a result, empathic tendency levels of physical education teachers and coaches are higher than physical education teachers, and charismatic and structural leadership levels are higher than physical education teachers. It can be said that as the level of empathic tendency of the participants increases, the levels of multi-dimensional leadership orientation increase and the participants who are also coaching together with physical education teachers have a high level of empathic tendency and charismatic and structural leadership.

Key Words: Coach, Empathy, Leadership, Physical education teachers.

1. GİRİŞ

İletişim yeryüzünde bulunan tüm canlı varlıklar için oldukça önemlidir. Öyle ki canlılar ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü iletişim sayesinde sağlamaktadır. Kişinin mesajını aktarması ve mesajı alan kişinin bu mesajı doğru bir şekilde alması ikili iletişim için çok önemlidir (Gürsel, 2016). İkili ilişkilerde karşı tarafa verilmek istenen mesajların yanlış ifade edilmesi veya mesajı alan kişinin bu mesajı yanlış algılaması yönünden problemler ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle sağlıklı iletişim kuran insanlar için empati kavramı da oldukça önemlidir. Karşısındakini anlamak adına onun yerine kendisini koyup anlayan ve doğru bir şekilde karşısındaki kişiye geri dönüşte bulunan kişiler günlük hayatlarında empati kurmayan bireylere göre daha huzurlu ve mutlu bir yaşam sürmektedir. Empati kurmayan bireyler iletişim konusunda yalnızca kendi çerçevesinden baktığı zaman diğer kişileri anlama yönünden eksiklikler yaşamakta ve diğer kişiler ile ilişkilerinde sorun yaşama ihtimalleri ortaya çıkmaktadır. Doğru bir şekilde kurulmuş bir iletişim, mesajı veren kadar mesajı alan kişinin de kendini rahat hissetmesine olanak sağlamaktadır (Özbek, 2005).

Sürekli gelişim ve değişim gösteren Dünya'ya ayak uydurmak ancak düşünen ve düşüncelerini problemlerin ortaya çıkması sürecinde doğru bir şekilde kullanabilen, etkili ve çözüm odaklı karar kılabilen, ilişkisi kuvvetli olan bireylerin yetiştirilmesiyle mümkün olmaktadır. Toplumların gelişmesi ve toplumu oluşturan bireylerin almış olduğu eğitimlerle birlikte doğrudan bir ilişkisi olduğu bilinmektedir. Eğitimle birlikte toplumda iletişim kurma becerisine sahip, anlayışlı bireylerin yetiştirilmesi empati kavramının kişiye kazandırılması ile mümkün olmaktadır (Ekinci, 2009).

Lider kavramı ise herhangi bir konu hakkında ön görüşlü olan, meydana gelen olaylara farklı açılardan bakabilen ve takım ruhunu oluşturan, dolayısıyla kişileri bir arada tutabilen bireyler olarak tanımlanabilmektedir. Başka bir tanımla ileriye görebilen, geleceğe yön verebilen, yol gösteren, kendi duygularıyla hareket etmeden önce başkalarının duygu durumlarıyla hareket ederek, onu anlamaya çalışarak ve sonunda kendi duygularını da birleştiren, donanımlı, görev bilinci taşıyan kişiler olarak tanımlanmaktadır. Kişilerden etkilenen ve aynı zamanda etkileyebilen önder kişiler olmasıyla birlikte ortaya koydukları davranışlarla “liderlik yönelimi” kavramı ortaya çıkmıştır. Liderlik yönelimi, kişilerin birbirleri arasındaki iletişim ve sadakat ile birlikte görev bilinciyle ilişkilendirilmiştir (Samsir, 2018).

1.1. Araştırmanın Amacı

Beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörler yaptıkları iş gereği belli bir grubu ya da kişiyi hayata hazırlayan, olduğu seviyeden daha iyi bir seviyeye gelmesi için çabalayan, belli bir plan ve program dahilinde gelişimini izleyen, karşısındakinin düşüncelerini ve duygularını anlayıp onları yönlendiren kişilerdir. Karşısındaki kişiyi anlama denildiğinde akla ilk olarak empati, yönlendirme dediğimizde ise liderlik gelmektedir. Bu iki özellikte beden eğitimi öğretmenlerinde ve antrenörlerde olması gereken başlıca özelliklerden denilebilir. Bu açıdan bakıldığında karşımızdaki insanı anlamadan onunla empati kurmadan etkili şekilde liderlik yapmak, doğru yönlendirmek oldukça zor olacaktır.

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi öğretmenleri ile antrenörlerin empatik eğitim düzeyleri ve çok yönlü liderlik yönelimlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda beden eğitimi öğretmenlerine ve antrenörlere “Empatik Eğilim Ölçeği” ve “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği” uygulanmıştır.

1.2. Araştırmanın Problemi

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi öğretmenleri ile antrenörlerin empatik eğitim düzeyleri ve liderlik yönelimlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda “beden eğitimi öğretmenleri ile antrenörlerin empatik eğilimleri ve çok yönlü liderlik yönelimleri ne düzeydedir ve meslek grupları açısından empatik eğilim düzeyleri ve çok yönlü liderlik yönelimleri birbirinden farklı mıdır?” sorularından hareketle, aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1.3. Araştırmanın Alt Problemleri

- Katılımcıların meslekleri açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetleri açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin yaşları açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin meslekteki çalışma yılı açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

- Beden eğitimi öğretmenlerinin empatik eğilimleri ile liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Antrenörlerin cinsiyetleri açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- Antrenörlerin yaşları açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- Antrenörlerin meslekteki çalışma yılı açısından empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- Antrenörlerin antrenörlük yaptıkları spor branşına göre empatik eğilim düzeyleri ve liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark var mıdır?
- Antrenörlerin empatik eğilimleri ile liderlik yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.4. Araştırmanın Varsayımları

- Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin kullanılan veri toplama araçlarını doğru ve objektif bir şekilde cevapladıkları varsayılmaktadır.
- Kullanılan ölçme araçlarının istenilen bilgiyi elde etmede geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.
- Seçilen örneklemin evreni yansıttığı varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Bu araştırma Samsun ilinde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörler ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma, beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörler "Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ)" ve "Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ)" sonuçları ve araştırmacının hazırlamış olduğu kişisel bilgi formuna verilen cevaplar ile sınırlıdır.
- Araştırmanın uygulanması 2021-2022 yılları arasında (COVID-19 sürecinde) gerçekleştirilmiş ve bununla sınırlandırılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Empati

Empati kavramıyla alakalı literatür araştırması yapıldığında kavramın tarihsel süreç içerisinde farklı şekillerde ifade edildiği görülmektedir (Yılmaz ve Akyel, 2008). Günümüzde kullanılan anlamıyla İngilizceden dilimize gelmiş olan “empati” kelimesi aslında Yunanca bir kelime olan “empathia” sözcüğünden türemiştir. “Em” kelimesi içinde anlamını taşıırken, “pathos” kelimesi ise duygu anlamını taşımaktadır (Liddell ve Scott, 1996). Empati kelimesi işlevi ve anlamı açısından psikoloji, estetik ve iletişim alanlarındaki uzman kişilerin dikkatini çekmiştir (Hasdemir, 2007).

Eski zamanlardaki bilimsel yayınlar araştırıldığında empati için yapılmış çeşitli tanımlar karşımıza çıkmaktadır. Bu tanımlara incelendiğinde 1950’den itibaren her on yıl süresince daha farklı bir yaklaşım sergilenmiştir (Batson, Fultz ve Schoenrade, 1987).

1950’li yıllarda empati kavramına bilişsel boyut eklenmiştir. Empati kelimesinin çatısı altında insanın kişisel özellikleri ve onu diğer insanlardan ayıran farklılıklarının algılanmasına yönelik birçok çalışma yapılmıştır. 1960’lı yıllarda ise yalnızca empatinin bilişsel boyutu değil aynı zamanda duygusal boyutuna da yönelme başlamıştır. 1970’li yıllar da ise empati bir kişinin duygularını anlamaya çalışarak duyguyu kişiye iletmeye çalışma olarak tanımlanmaktadır (Batson vd., 1987).

Carl Rogers empati denildiği zaman ilk akla gelen isimdir (Gülle, 2015). Carl Rogers’ın empatiyi, insanın kendisini anlamak istediği kişinin yerine koymasıyla olaylara o insanın bakış açısından bakması, onun düşünce ve duygularını anlaması, onu hissetmesi ve karşılığında ona iletmesidir (Rogers, 1983).

Dökmen empatiyi, insanın kendini karşısındaki insanların düşünce ve duygularını anlamaya çalışma şeklinde ifade etmiştir (Dökmen, 2004). Başka bir tanım da ise empati, kişilerin duygularını anlayıp o kişiyle ilişki oluşturmak anlamında kullanılmaktadır (Değirmenci, 2004).

Freud ise empati kavramını kendi benliğimize yabancı kişileri anlamamızın önemli olan kısmını oluşturan süreç olarak ifade etmiştir (Özbay ve Canbolat, 2003).

Bu tanımları incelediğimizde empati genel olarak insanın karşısındaki insanın yerine kendisini koyarak olaylara onların açısından bakması, karşısındaki insanların düşünceleri ile duygularını doğru bir şekilde anlamlandırması, duyguyu hissetmesi ve karşısındaki

kişiyi iletmesidir (Zekioğlu ve Tatar, 2006). Empatinin kurulabilmesi için üç ana unsur vardır:

-İnsan karşısındaki insanla belli bir konuyla alakalı empati yapmaktadır.

-Empati yapan insan empati yaptığı insanın duygu ve düşüncelerini hissetmektedir.

-Empati kurmuş bir insan karşısındaki insanın duygu ve düşüncelerini hissettiğini ona sözlü olarak veya başka bir şekilde aktarmasıdır (Rogers, 1983).

Dökmen (1997)'e göre empatinin kurulabilmesi için üç ana unsura ihtiyaç duyulmaktadır.

Kişi karşısındaki kişiyi anlamak istiyor ise olaylara o insanların bakış açısıyla bakılması gerekmektedir. Bunun için de karşımızdaki insanın üstendiği rolü anlayarak olay ve olgulara o insanların gözüyle görmeye çalışmalıyız. O insanın yerine geçerek karşımızdaki kişiyi doğru olarak anladıktan sonra tekrar kendimize dönmeliyiz çünkü kişiliğin karışması empatinin de karışmasına neden olabilir (Dökmen, 1997).

Doğru bir şekilde empati kurabilmek için, karşımızdaki insanın düşüncelerini ve duygularını doğru bir şekilde anlayıp sonrasında iletişim kurmalıyız. Empatinin 2 temel bileşenine dikkat etmek gerekmektedir. Bu bileşenler empati için olması gereken duyuşsal ve bilişsel kavramlardır. Yerine kendimizi koyduğumuz insanın düşüncesini anlamak için bilişsel, zihinsel ve duyuşsal bileşenler karşımızdakini anlamaya çalışırken bizi destekler (Dökmen, 1997).

Kişi empati yaptığında bunu karşısındaki kişiyi iletmesi de önemli bir unsurdur. Çünkü karşısındaki kişinin duygu ve düşüncelerini tam anlamıyla anladığımız zaman, karşımızdaki kişiye bu duygu ve düşünceleri aktaramıyorsak empati gerçekleştirmiş olmaz. Hissettiğimiz duyguyu karşıdaki insanlara aktarabildiğimiz zaman ise empatiyi gerçekleştirmiş oluruz (Dökmen, 1997). Empatinin verimli kullanıldığı ortamlar sevgi ve hoşgörü ile dolu ortamlardır (Değirmenci, 2004).

2.1.1. Empatinin bileşenleri

İnsanlar ile empati kurmak istiyorsak, öncelikle karşımızdaki kişiyi doğru olarak anlamamız gerekmektedir. Empatinin tanımında farklılıklar olduğu gibi empatinin bileşenlerinde de çeşitlilikler vardır. Bu konuda araştırma yapan kişilerden bazıları empatinin duyuşsal, güdüsel ve bilişsel tarafından, bazıları ise duygusal tarafından söz etmektedir (Günay, 2019).

Hoy (1975), Chandler (1973), Krauss ve Glucksberg (1969) isimli araştırmacılar empatinin bilişsel yönü üzerinde dururken, Borke (1971), Mehrabian ve Epstein (1972), Rothenberg (1970), gibi araştırmacılar da empatinin duygusal yönü üzerinde çalışmışlardır. Iannotti (1975) ile Feshbach (1975) empatinin bilişsel ve duygusal bileşenlerin birleşiminden ortaya çıktığını söylemektedir (Dökmen, 1988).

Hoffman (1977) empatiyi duygusal, bilişsel ve güdüsel olarak; (Dökmen, 1988), Kurdek ve Rodgon (1975) ise duygusal, bilişsel ve algısal bileşenden oluştuğunu bildirmişlerdir (Eroğlu, 1995).

Akçalı (1991), Goldstein ve Michaels isimli araştırmacıların ele aldığı empatinin duygusal, bilişsel, algısal ve bildirim şeklinde dört bileşenden oluştuğunu ve günümüzde genel manada kabul edilen görüş olduğunu aktarmıştır.

2.1.1.1 Empatinin bilişsel bileşeni

Başkalarının duygu, düşünce ve gereksinimleri gibi durumları anlamaktan oluşan bir süreç olarak ifade edilir. Bilişsel empati, kişinin karşısındakiyle benzer duyguları yaşamadan karşısındaki kişinin duygularını aktarabilmesidir. Empatinin bilişsel bileşeninde kişi karşısındaki kişinin fikirlerini sözel yolla veya beden diliyle anlamaktadır (Ay, 1999; Çiçek, 2006; Keskin, 2007).

2.1.1.2. Empatinin duygusal bileşeni

Wied, Branje ve Meeus (2007) duygusal bileşeni, kişinin içinde hissettiği duyguları hissedebilme ve bu duygulara uygun tepkiyi verebilme olarak tanımlamışlardır.

Empatinin bu bileşeni, bireyin kendisini başka birinin yerine koymasıyla, iç dünyasını ve hissettiklerini algılamasıyla ortaya çıkan süreçtir. Empatinin en önemli bileşeni duygusal bileşendir. Duygusal bileşen kullanılmadığında empati kavramı yalnızca kişinin hayatını tanımlama becerisi olarak kalır (Ay, 1999; Çiçek, 2006; Keskin, 2007).

2.1.1.3. Empatinin bildirişim bileşeni

Bildirişim bileşeni, empatinin bilişsel ve hissi konu alan süreçlerin karşımızdaki kişiye aktarılmasıdır (Çiçek, 2006).

2.1.1.4. Empatinin algısal bileşeni

Algısal bileşen, karşımızdaki kişiyle aynı bakış açısında olmak için karşısındaki kişinin; jest ve mimiklerine, ses tonuna ilişkin tüm bilgilere dikkat etmeyi içermektedir (Dökmen, 1997).

2.1.2. Empati eğitimi

Psikanalitik kuram, empatinin çocukluk döneminde ve aile içi ilişkiler vasıtasıyla gelişmeye başladığını savunmaktadır. Bazı kuramcılar ise, empatinin bazı koşullar altında öğrenileceğini savunmuşlardır. Bu kuramcılar çocuk yaşlarda ilk empatik tepkinin öğrenilmiş olduğunu düşünmektedirler. İncelendiğinde yeni yaş almış bir veya iki yaşlarındaki çocuklarda empatik tepkiler açısından bireysel farklılıklar görülmüştür. İki yaş çocukların bazıları çok cana yakın ve sevecenken, bazıları insanların üzüntüsüne karşılık vermez, bazıları ise başkalarının üzüntüsüne hoşgörülü davranmazlar. Çocuklardaki bu farklılıklar, anne-babaların davranışlarından ve çocukların anne-babalarını rol model olarak almalarından kaynaklanmaktadır. Bu konuda yapılmış olan çalışmalar; empatik düzeyi yüksek olan anne ve babaların çocuklarının, empati düzeyi düşük olan anne ve babaların çocuklarına göre empatik becerilerinin daha yüksek olduğunu göstermiştir. Çocukların yaşlarıyla birlikte başkalarının duyguları ile ilgilenmeleri değişmektedir. Yaş büyüdükçe karşısındaki insanı anlama, o insana yardımcı olma, onu rahatlatma ve yardım etme konusunda daha başarılılardır (Hasdemir, 2007).

Empatik tepki vermede, cinsiyetler arası farkların olduğu, kız çocuklarının empati düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Erkek çocukların yetiştirilme sürecinde onların duygularını göstermemeleri gerektiği bunun erkekliğe yakışmadığı öğretilirken, kız çocuklarında ise ailelerine duygularını açıklamaları gerektiği öğretilmektedir (Hasdemir, 2007).

Empati, empatik beceri ve empatik eğilim olarak iki boyutta tanımlanmaktadır. Duygusal boyutta, doğuştan itibaren olan empatik eğilim, insanın gündelik yaşamındaki empati kapasitesidir. Bir problemi olan kişiye karşı empati duymak, yardımcı olma isteğini uyandırır. Empati, yardıma muhtaç bir kişinin ihtiyaçlarını karşılamak adına kişide değişik güdülerin oluşmasına neden olmaktadır. Ayrıca empatik eğilimle yardımcı olma arzusu arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Empatik eğilim düzeyi yüksek kişilerin karşısındaki insanlara yardım etme arzusunun, empatik eğilim düzeyi düşük kişilere göre daha fazla olduğu bilinmektedir (Beyaz, 2016).

Yapılan çalışmalar, empatik becerinin eğitimle geliştirilebileceğini ve empatik eğiliminin ise eğitim yoluyla öğretilebileceğini belirtilmektedir. Empati öğretilabilir bir beceri bütünüdür. Empati ile eğitimin birbirleriyle ilişkili olan bir süreçtir (Gülle, 2015).

Empatik eğitime ciddi derecede katkılar bulunan Rogers empatik eğitim programı geliştirerek ve yapılan çalışmalarda kullanmasını sağlayarak empatik eğitim alanında çalışmaları olmuştur. Rogers empatik beceri kavramının insanın yaşamında elde ettiği tecrübeleri sonucunda geliştirilen ve hayatı boyunca kullanıldığını belirten süreç olduğunu belirtmiştir. Kişinin deneyimlerini eğitimi yoluyla geliştirebildiği zaman yaşantıların olumlu yönde şekillenmesine destek olduğu gibi kişilerin davranışlarına da ciddi derecede etkisi olmaktadır (Rogers, 1959).

Özbay ve Şahin (2000), empatik beceriyi kazandırmada empatinin bütün olarak incelenerek beceri olarak kazandırılmasından ziyade, parçalara bölünerek öğretilmesinin daha verimli olduğunu ve bu parçaların beceri olarak kazandırılmasının daha etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Kişiler birkaç yol ile birlikte empati eğitimi kazanabilmektedir. Bu eğitimlerden birisi de kişilerin mimiklerini analiz etme eğitimidir. Bu konuda araştırma yapan kişilerden bazıları duygusal davranış ve ifadeleri açığa çıkarma becerisini empatik becerinin parçasıdır. Kişilerin jestleri ve mimikleri üzerine verilecek olan eğitim; kişilerin davranışları sonucu ortaya çıkan ifadelerin neye karşılık geldiğini anlamaya çalışmaya, aynı zamanda empati eğitimi yaklaşımına ilişkin bilgi ve becerilerinin gelişim göstermesine katkısı olabilmektedir (Dökmen, 1988).

2.1.3. Empati ve spor

Spor kavramının içinde yarışma kavramının da bulunması hem empatik olmayan duyguların hem de empatik duygu ve düşüncelerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Sporcuların mücadele ettiği ortamdaki kazanma arzusu onları genellikle empatik duygular ile hareket etmesini engellemektedir. Bilgi, beceri ve eğitimde uzman kişiler için bu arzu çok sade bir pratiğe dönüşebilir (Ayvaz, 2018).

Birlik ve beraberliğin yüksek seviyelerde olduğu takımlarda empatik düşünme düzeyleri gelişmiş kişilerin olduğu görülmektedir. Empatik düşünme düzeyinin yüksek olduğu takımlarda başarı seviyesi de orantılı olarak artmaktadır (Dorak ve Vurgun, 2006).

Sporcuların antrenörlerine, takım arkadaşlarına, rakip takım oyuncularına ve seyircilerine karşı empatik davranış sergilemeleri takımın beceri düzeyinin olumlu yönde

gelişmesine ve sporcuların daha üst düzey performans sergilemelerine neden olmaktadır (Erkuş ve Yakupoğlu, 2001).

Empati eğitiminin her zaman verilmesine önem verilmelidir. Sadece yarışma ortamlarında değil yarışma içermeyen ortamlarda veya beden eğitimi derslerinde de empati eğitimi verilmelidir. Kendimizi başka bir kişinin yerine koyduğumuzda kişinin düşünceleriyle hislerinin farkında olmak, beden eğitimi ve spor açısından oldukça önemli bir pratik olduğunu ve spor eğitimlerinde bu noktada pratik yapılmasına olanak verilebileceğini vurgulamaktadır (Ayvaz, 2018).

2.2. Liderlik Kavramı

Liderlik kavramının görüldüğü ve üzerine çalışmalar yapıldığı dönem Antik Yunan dönemidir. Sokrates, Platon ve Aristo gibi önde gelen bilim ve fikir adamları liderlik konusunda çalışmalar yapmıştır. O dönemin koşullarında liderlik kavramı, liderlik kavramının özellikleri, liderin eğitimi, lider ile toplum arasında kurmuş olduğu iletişimler oldukça önemlidir. Rönesans döneminde Machiavelli, Shakespeare, Hobbes gibi öncü isimler liderlik açısından barış ve toplumsal huzur kavramlarını da kullanmışlardır (Bozlağan, 2005; Özsarı, 2010).

2.2.1. Liderde bulunması gereken özellikler

Liderlik, aslında enerjiyle, sevgiyle hareket eden süreçtir. Lider insanlarda olması gereken özelliklerden birkaçı aşağıda verilmiştir.

Lider kişi, insanlar tarafından keşfedilen karakterlerdir. Kişiler liderle iletişime geçmek, dinlemek ve ilham almak isterler. Liderler yaşamı boyunca öğrenme ve öğretme durumundadırlar. İyi bir lider eğitim ve öğretimin yalnızca okul hayatında olmadığını, aynı zamanda kendisini geliştirebilecek ortamlarda bulunma fırsatı tanımaktadırlar. İyi liderler, insanlara örnek olabilmek ve fayda sağlayabilmek adına uygun ortam yaratırlar. Bundan dolayı liderler, özgüveni olan ve yeniliklere uyum sağlayan kişilerdir.

İyi bir liderin en önemli özelliklerinden birisi de stres yönetimini çok iyi yapabilmesidir. Liderleri diğer insanlardan ayıran en büyük özelliklerinden bir diğeri de insan ayırımı yapmadan eşit davranış sergilememesidir. Başarılı lider olmanın önemli noktalarından birisi de kendini diğer kişilerin yerine koymaktır. İnsanların motivasyonunu yükseltmek için liderlerin aynı ortam içerisinde empati yapabilmesi gerekmektedir.

Liderlerin iletişimi ile insanları ikna edebilme ayrıcalığına sahip olması gerekir (Aktan, 1997; Burwash, 1997; Donuk, 2006).

2.2.2. Liderlik ve spor

Spor alanında liderlik kavramı, hem oyun alanında hem de diğer etkinliklerde en önemli özelliklerden birisidir (Gündoğdu, 2014). Spor politikalarının uygulanması ve başarılı bir şekilde yürütülmesi doğrultusunda spor yöneticilerinin liderlikleri çok önemlidir. Spor yöneticiliği, sporun amaçları doğrultusunda önemli görevleriyle hem alanını hem de yönetim anlamında birikim gerektiren bir meslektir (Yetim, 1996). Bu önemli olarak ifade edilen görevlerden bir tanesi ve aslında en önemlisi yetiştirdiği sporcularına, kendi astlarına ve yer aldığı çevresine örnek olmaktır (Kılınç, 2013). Spor yöneticileri tecrübeleri ışığında hangi durumda hangi liderlik vasfını uygulayacağını veya kendisinde hangi liderlik vasfının daha baskın olduğunu bilmeleri, onu tanıyan kişileri başarıya ulaştırma etkileme ve açısından oldukça önemlidir (Gündoğdu, 2014).

2.3. Beden Eğitimi ve Spor

Literatür incelendiğinde beden eğitimi ve spor konusunda yapılmış birçok çalışma ve tanım bulunmaktadır. Daha önce yapılmış çalışmaları, öğretmenlerin niteliklerini, beden eğitimi öğretmenin niteliklerini ve beden eğitiminin amaçlarını bu bölümde incelemek konunun anlaşılması için daha faydalı olacaktır.

2.3.1. Öğretmenlik mesleği ve önemi

Öğretmenlikle ilgili 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu 43. Maddesinde yapılan açıklamada şu ifadeler yer verilmiştir:

“Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler. Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır. Yukarıda belirtilen nitelikleri kazanabilmeleri için, hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yükseköğrenim görmelerinin sağlanması esastır. Bu öğrenim lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerde yatay ve dikey geçişlere de imkan verecek biçimde düzenlenir” (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973).

Eğitim sisteminin temelinde öğretmenlik mesleği yer almaktadır. Öğretmenler eğitimi vasıtasıyla öğrencilerine yeni bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklar kazandırılmasında önemli bir yere sahiptir. Eğitimin var olan işlevlerini yerine getirmesinde öğretmenlerce yapılacak olana eğitim-öğretime göre biçimlenmektedir. Yeni

nesillere, var olan toplumsal yargıların aktarılması, eleştirel düşünen, üreten, gelişmeye açık olan, kendini gerçekleştirme çabası olan ve mutlu olabilen kişilerin yetiştirilmesi öğretmenin temel hedefleri arasındadır (Özkan ve Arslantaş, 2013).

Eğitim konusunda araştırma yapan bireyler ile yönetmelik hazırlayanlar öğrencilerin eğitim-öğretim hayatlarında bir ivme yakalayabilmeleri için öğretmenlerin bazı özellikleri barındırması gerektiğini ifade etmektedirler. Öğretmenlerde bulunması gereken nitelikler sadece Türkiye’de değil dünyanın birçok yerinde tartışma konusu olmuştur. Bu nedenle öğretmen yetiştiren kurum ve kuruluşlar konusunda birçok yasal düzenlemeler ve farklı birtakım çalışmalar yapılmıştır. Hatta Amerika “her sınıfa kaliteli öğretmen” anlayışını benimsemiştir. Bu anlayışa göre nitelikli öğretmen eğitimde önemli bir yere sahiptir ve eğitime yön vermede, öğrenci başarısında ve sınıf yönetiminde önemli bir unsur olduğu vurgulanmıştır (Yalvuç, 2019).

Öğrencilerin gelişiminden esas sorumlu kişiler öğretmenlerdir. Öğretmenlerinin taşıması gereken nitelikler konusunda bir hayli fazla görüş ve yapılmış birçok çalışma mevcuttur. Bakıldığında öğretmenlerde bulunması gerek nitelikler belli bir kalıba sokulamayacak kadar kapsamlı bir meslek grubudur. Bu konuda daha önce yapılmış çalışmalar tarandığında öğretmende bulunması gereken niteliklerden bazılarını şunlardır (Çelikten, Şanal ve Yeni 2005; Özyurt, 2000; Türkoğlu, 2005; Türk, 2009 ve Yalvuç, 2019):

-Öğretmenin her yönden sağlıklı bir kişiliği olmalıdır.

-Öğretmen Türk ulusunun değerlerini benimsemeli ve bu değerleri koruyan bir karakteri olmalıdır.

-Öğrencileri kötü yönden etkileme ihtimali olan gericiliğe ve ırkçılığa yönelik, sosyal, zihinsel ya da siyasal önyargıların büyümesine sebep olabilecek söylemlerden uzak durmayı başaran bir kişiliği olması gerekmektedir.

-Öğretmen ailesini, vatanına ve milletine bağlı bunlarla beraber bu erdemleri yücelten bir kişi olmalıdır.

-Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, demokratik yönetim şeklini benimsemiş bir yapısı olmalıdır.

-Öğretmen ülkemize dair sorumluluk ve görevlerinin farkında olmalı ve bunları yerine getirme noktasında arzulu olması gerekmektedir.

-Gelişmiş bir genel kültür bilgisine sahip olmalı ve bu bilgi seviyesini sürekli artırma çabası içinde olması gerekmektedir.

-Öğretmen bilimsel ve teknolojik gelişmelere açık olmalı. Bu gelişmelerin faydalarının öğrencilere iyi aktarabilmeli, gelişmelere ön yargılarla yaklaşmamalı ve modern bir hayat görüşü olmalıdır.

-Öğretmen öğrenciler için önemli bir rol model olduklarından dış görünüşüne dikkat etmeli, konuşurken vurgu ve tonlamalara dikkat etmeli, dersi sıradanlıktan kurtarıp daha aktif hale getirebilmeli ve öğrencilere daha iyi örnek olabilmelidir.

-Mesleklerine karşı tutumları olumlu yönde olmalıdır.

-Eğitim-Öğretim sürecini iyi planlayarak zamanı etkili kullanmalı, derslerde çeşitlilik sağlayarak öğrencinin gelişimini iyi takip etmelidir.

-Alanın da iyi düzeyde mesleki bilgisinin olması gerekmektedir ve gelişmeleri yakından takip ederek kendinin de güncellemelidir.

-Öğretmen entelektüel kişiliğe sahip olmalıdır.

Ancak bilmeliyiz ki bu özellikler öğretmende bulunması gereken nitelikleri tam anlamıyla ifade etmeye yetmeyecektir.

2.3.2. Beden eğitiminin önemi ve amaçları

Spor, farklı vakitlerde apayrı amaçlar için yapılmış ve insanın var olduğu günden günümüze kadar gelmiştir. Hareket etme ihtiyacı, eğlenmek için, arta kalan vakitleri değerlendirmek için askeri eğitimler için hatta savaş hazırlığı için yapılan etkinlikler spor olarak tanımlanabilir. İnsanlar tarih boyunca, hayatta kalma güdüsüne bağlı olarak vücudunu çevikleştirme, geliştirme ihtiyacı duymuştur. Zaman geçtikçe de çevikleşmek ve gelişmek için yaptığı hareketler sistemli hale gelmiş, anlam kazanmış ve amaca yönelik olmaya başlamıştır (Yılmaz, 2020).

Literatür incelendiğinde beden eğitimi konusunda birçok farklı tanım yapılmıştır. Bu tanımlardan bazıları şunlardır;

İnsanın fizik olarak, ruhen ve fikren gelişmesini sağlamak, kişinin günlük hayatta olduğu kadar iş hayatı gibi özel hayat koşullarına alışmasını sağlamanın yanında temel vatandaşlık ve insani sorumluluklarını kuvvetlendirmek amacıyla uygulanan belli bir plan, program ve düzen içerisinde gerçekleştirilen faaliyetlerin tamamına “beden eğitimi” denmektedir (İlgörmüş, 2020).

Kişilerin bedenlen ve fikren olgunlaştırıp gelişmesini sağlayan, jimnastik, oyun ve spor etkinliklerini kapsayan bilim dalına beden eğitimi denilmektedir (Karaoğlu, 2019).

Kişinin ruh ve beden sağlığını korumak, fiziki yeteneklerini gelişmesini sağlamak, kişinin karakterine göre ve toplumsal çevrenin meydana getirdiği şartlarla orantılı olarak farklılaşan, birçok oyun, jimnastik ve benzeri sporla iç içe çalışmaları kapsayan etkinlikler beden eğitimi olarak tanımlanmıştır (İnal, 2003).

Beden eğitimi, yalnızca insanın fiziki gelişimi ile psikolojik gelişimini sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda bir araya gelen insanların sosyalleşmelerine de zemin hazırlar. Bundan dolayı beden eğitimi eğitim ve öğretimin bir tamamlayıcısıdır (Çelik ve Pulur, 2011).

Beden eğitiminin temelinde, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişiminin temeline dayanan öğrenim sürecinde eğitsel hedeflere ulaşmasını sağlamak yer almaktadır. Düzenli yapılan beden eğitimi etkinlikleri, öğrencilerin eğitsel hedeflere ulaşmaları anlamına gelmektedir (Hakyemez, 2010).

2.3.3. Beden eğitimi öğretmeni ve özellikleri

Beden eğitimi ve spor bölümlerinin yer aldığı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1992 tarihinden günümüze kadar üniversitelerde, rektörlüğe bağlı yüksekokullar ve rektörlükten ayrı fakültelerde eğitim-öğretim vermeye başlamışlardır (Bilir, Ay ve Gürbüz, 2003). Beden eğitimi öğretmenleri ise üniversitelerin beden eğitimi öğretmenliği programı bulunan fakülte ya da yüksekokullardan diplomasını alan, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında derslerinin uygulanmasını sağlayan, sporla bağlantılı genel kültür, meslek ve alan bilgisine sahip olan eğitimcilerdir (Türk, 2009).

Beden eğitimi öğretmeni eğitim programları üniversite çatısı altındaki fakülte ve yüksekokullarda bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni olabilmek adına mesleki alan bilgisi, öğretmenlik formasyonu ve genel kültür anlamında eğitim-öğretim verilmektedir. Bölümlerden mezun olan kişiler birçok alanda beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapabilmektedirler (Yalvuç, 2019). Beden eğitimi ve spor alanında sadece beden eğitimi öğretmeni değil aynı zamanda spor yöneticiliği ve antrenör mesleklerine yönelik olarak da eğitim verilmektedir (Bilir vd., 2003).

Genel olarak öğretmen meslek yeterlikleri ile beden eğitimi dersinin mesleki yeterlikleri aynı olsa da beden eğitiminin öğretmenin diğer öğretmenlere göre farklı özellikler de taşıması gerekmektedir. Bu farklılıklardan bazıları şunlardır;

-İnsan fizyolojisinin spor yaşamına etkisi hakkında yeterli bilgiye sahip olmalıdır.

-Mesleki bilgi ve becerilerde bedensel etkinlikler ve sporun kültürel yönleriyle ilgili bilgi sahibi olmalı

-Pedagojik bilgi özelliğinde de hareketleri analiz edebilmeli ve motor performansı iyi değerlendirebilmelidir (Varol, 2017).

2.4. Antrenörlük Mesleği ve Görevleri

Spor eğitmenliği denildiğinde akla ilk gelen kelime genel olarak “antrenör” kelimesidir. Antrenör kelimesi güçlü, kararlı ve azimli anlamlarını taşımaktadır. Antrenörler eğitim verdiği sporcularına sahip olduğu bilgi ve birikimini, kazanmış olduğu tecrübelerini ve aynı zamanda sahip olduğu enerjilerini aktaran kişilerdir (Bensiz, 2016; Sunay, 1998).

Antrenörlük yapan bireyler sporcularına elde etmek istediği başarı doğrultusunda mücadele ruhunu kazandırmak ve bu doğrultuda sporcusunun da olumlu yönde davranışlar göstermelerini ister. Aynı zamanda antrenörler elde etmek istenen başarının gelmesi için önlem alan kişilerdir. Mücadele esnasında sporcusunda stresin en aza indirildiği ve sporcunun performansının en yüksek seviyede olabilmesi adına sporcusunun içinde bulunduğu koşulları onun motivasyonuna etkisi olacak şekilde oluşturulmalıdır (Donuk, 2006; İnal, 2000).

Bir kulübü çalıştırmaya başlayan antrenör, takımın hedeflemiş olduğu başarılar için mücadele etmesi gerekir. Sporcularına bilgi ve birikiminin yanında aktaracağı tecrübeler ile görevini yerine getirmektedir. Antrenörlerin sporcuları için yapacak olduğu görevlerin başında antrenman programlarının yapılması, sporcunun performansının analizleri, müsabaka için hazırlıkların yapılması gibi birtakım görevleri vardır. Antrenörlerin sporcu ve kulübüne ait sorumluluklarından bazıları aşağıda verilmiştir (Başer, 1994; Ulukan, 2006).

- Sporcuların fizyolojik ve zihinsel gelişimlerini takip ederek onlara destek olmak
- Sporcunun istemlerine uygun konularda bilgilendirilmesi ve gerekli psikolog desteği vermek
- Takımı için uygun planlama yaparak, periyodik ölçümler ile uygun testler yapmak
- Gerekli önlemleri almak ve sporcuların sakatlanmalarını engellemek
- Sporcuların özgüvenlerini korumak ve onlara gerekli motivasyonu vermek

- İletişim becerisi yönüyle takımı desteklemek
- Takım çalışmasını ve beraberliği sağlamak.

2.5. Literatür Çalışmaları

2.5.1. Yurt içinde yapılan literatür çalışmaları

Öztürk, Kahraman, Korkmaz ve Şahin (2003), çalışmalarını beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin empatik eğilim becerilerini incelemek amacıyla yapmışlardır. Araştırmaya toplamda 388 beden eğitimi ve spor bölümü öğrencisi katılmıştır. Empatik eğilim ölçeğini cinsiyet değişkeni göz önüne alınarak yaş gruplarına göre karşılaştırmış ve yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır.

Yılmaz ve Akyel (2008), çalışmalarında beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeylerini bazı değişkenler ile incelemişlerdir. Araştırma grubu 2006-2007 öğretim yılı Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki 196 öğretmen adayları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim ölçeğinden elde edilen puanların iyi olduğunu ve cinsiyet, yaş, sınıf vb. değişkenlerin empatik eğilim ölçeği ile arasında anlamlı fark olmadığını saptamışlardır.

Yiğiter (2008), çalışmasında Kocaeli ilinde ilk ve orta öğretim kurumlarında beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yapan 101 kişi ile çalışmasını gerçekleştirmiştir. Cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi gibi değişkenler ile empatik eğilim ölçeğini karşılaştırmış ve değişkenler ile empatik eğilim ölçeği arasında anlamlı bir fark olmadığını saptamıştır.

Tepeköylü, Soy Türk ve Çamlıyer (2009), araştırmalarında spor alanında bulunan öğretmen adaylarının empati kurma algılarının düzeylerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma grubu Manisa Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda 161'i kız 305'i erkek öğrencilerden oluşturulmuştur. Empatik eğilim ölçeği ile değişkenler arasında farklar incelenmiş yalnızca cinsiyete göre empatik eğilim ölçeği arasında anlamlı fark olduğu, diğer değişkenler ile aralarında anlamlı bir fark olmadığını belirtmişlerdir.

Gülle (2015), doktora tezinde beden eğitimi öğretmen adaylarının eğitim aldığı bölüme göre eleştirel düşünme düzeyi ile empati kurma düzeylerini incelemiştir. Öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeyleri ile cinsiyet, yaş, eğitim gördükleri bölüm, gelir düzeyleri ve spor yapma durumları ile arasında anlamlı fark olduğunu rapor etmiştir.

Cinsiyet değişkeninde kadın öğretmen adaylarının empatik eğilim ölçeği ortalama puanlarının erkekler adaylara göre yüksek olduğu ve bundan dolayı kadın öğretmen adaylarının lehine fark olduğu, yaş değişkeninde 26-28 yaş grubunda yer alan öğrencilerin 17-19 ve 23-25 yaş grubunda yer alan öğretmen adaylarına göre empatik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğunu saptamıştır.

Karademir ve Türkçapar (2017), çalışmalarını beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin empatik eğilimlerinin değişkenlere göre incelemek amacıyla yapmışlardır. Çalışma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde öğrenim gören 177 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda yaş değişkenine göre öğretmen adaylarının benzer empatik eğilim gösterdiği, kadınların erkeklere göre empatik eğilimlerinin yüksek olduğunu, anne baba eğitim düzeyi, arkadaşlık ilişkileri ve bölümü isteyerek seçme durumuna göre empatik eğilim ölçeği düzeylerinde istatistiksel olarak bir fark olduğu ve spor branşı ve öğrenim gördükleri bölümlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını rapor etmişlerdir.

Türkeli, Hazar, Tekkurşun Demir ve Namlı (2017), çalışmalarında spor bilimleri fakültesinde pedagojik formasyon alan öğrencilerin empatik eğilim düzeylerini değişkenler kullanarak incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmanın sonucunda cinsiyet ve medeni durum değişkenlerinde anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Ayrıca yaş değişkeniyle empatik eğilim ölçeği arasında incelenen korelasyon sonucunda ilişki olmadığı rapor edilmiştir.

Bayındır (2018), çalışmasında değişik spor branşlarında görev yapan antrenörlerin liderlik özellikleri ve empatik davranış düzeylerinin arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapmıştır. Tez çalışması Antalya ilinde toplamda 263 kişi olan takım sporları ve bireysel spor yapan antrenörlerden oluşmuştur. Antrenörlerin cinsiyet, yaş, medeni durum, spor düzeyi gibi değişkenler empatik eğilim ölçeğine göre karşılaştırılmış ve aralarında istatistiksel olarak bir fark olmadığını belirtmiştir.

Çetinkaya ve İmamoğlu (2018), çalışmalarında üniversite spor eğitimi öğrencilerin liderlik yönelimlerini araştırmışlardır. Araştırmada 267 öğrenci yer almıştır. Cinsiyet değişkenine göre karizmatik liderlik alt boyutunda anlamlı bir fark tespit edilmişken, diğer alt boyutlar arasında bir fark saptanmamıştır. Diğer değişkenler olan yaş, spor yapma durumu, ulusal ve uluslararası müsabakalarda derece yapma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını rapor edilmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin benzer liderlik yönelimleri gösterdikleri ve liderlik yönelimlerinden elde edilen puanların kabul edilebilecek düzeyde olduğunu, ayrıca üniversite de eğitim alan öğrencilerin verilen spor

eğitimlerinde liderlik yönelimlerini artırabilecek bilgi ve eğitime daha fazla yer verilmesi gerektiğini önermişlerdir.

Çetintaş (2019), çalışmasında karate antrenörlerinin liderlik yönelimlerini cinsiyet, yaş, eğitim durumu, antrenörlük kademesi, antrenörlük meslek yaşı vb. değişkenler ile liderlik yönelimlerin farklılaşıp farklılaşmadığını incelemiştir. Tez çalışmasında 219 karate antrenörü yer almıştır. Çalışmada yer alan değişkenlere göre liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir fark olduğunu, karate antrenörlerinin liderlik yönelimleri bazı değişkenlerden etkilendiğini rapor etmiştir.

Günay (2019), çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin empatik eğilimlerini incelemiştir. Çalışmada toplam 41 öğretmen ve 402 öğrenci yer almıştır. Öğretmenlerin empatik eğilim puanları ile öğretmenlere ait değişkenler yönünden istatistiksel olarak fark olmadığını rapor etmiştir.

Beyaz, Yalız Solmaz ve Miçooğulları (2020), çalışmalarında beden eğitimi öğretmenliği bölümünde bulunan öğretmen adayların empatik eğilim düzeylerini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırma grubunda Anadolu Üniversitesi, Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde eğitimini sürdüren 141 öğretmen adayı yer almıştır. Empatik eğilim ölçeğinin cinsiyet, sınıf düzeyi, aktif spor yapma gibi değişkenler ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını saptamışlardır.

Güler, Dursun ve Günay (2020), çalışmalarında spor lisesi öğrencilerinin liderlik yönelimlerini incelemişlerdir. Çalışma grubu 2019-2020 güz döneminde Mardin ve Kırıkkale illerinde bulunan spor liselerinden toplamda 450 öğrenci ile oluşturulmuştur. Değişken olarak il, cinsiyet, sınıf, spor yapma durumu ve spor yapma süresi kullanılmıştır. Öğrencilerin liderlik yönelimleriyle spor yapma durumu ve spor yapma süreleri arasında anlamlı fark olduğunu, il, cinsiyet ve sınıf değişkenleri ile arasında ise anlamlı bir fark olmadığını rapor etmişlerdir.

Serter, Biçer, Kara ve Şentura (2020), çalışmalarını İstanbul Küçükçekmece ve Başakşehir ilçelerinde görev yapan Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin empatik eğilim düzeylerini belirlemek amacıyla yapmışlardır. Çalışmada toplamda 173 beden eğitimi ve spor öğretmeni yer almış ve değişkenlere göre empatik eğilim ölçeği düzeyi karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda araştırma yaptığı değişkenler ile arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirtilmiştir.

Tapşın, Bayazıt, Aydemir ve Tapşın (2020), çalışmalarında bireysel ve takım sporlarındaki antrenörlerin liderlik yönelimlerini incelemişlerdir. Çalışma Sakarya ili

Adapazarı ilçesindeki özel spor merkezlerinde antrenörlük yapan 180 kişiden oluşmuştur. Araştırma sonuçlarına göre bireysel ve takım sporu yapan antrenörler arasında liderlik yönelimleri açısından yaş ve cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, ekonomik durum değişkeninde yapısal ve karizmatik liderlik alt boyutlarında anlamlı bir fark olduğu belirtilmiştir. Çalışmada yapısal ve karizmatik liderliğin gelişiminde ekonomik durumun önemli bir değişken olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çetinöz, Uygun ve Yıldız (2021), çalışmalarında spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin liderlik yönelimlerini incelemişlerdir. Çalışmada 170'i erkek 80'i kadın toplamda 250 kişi yer almıştır. Katılımcıların liderlik yönelimleri puanlarının yüksek çıkması lisans düzeyinde verilen spor eğitiminin liderlik yönelimi üzerinde etkilidir sonucuna ulaşmışlardır.

Dayıcan ve Demiray (2021), çalışmalarında Türkiye Masa Tenisi Liginde oynayan sporcuların liderlik yönelimleri ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışmada toplamda 273 lisanslı sporcu yer almıştır. Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları, eğitim düzeyleri ve oynadıkları yıl gibi değişkenler çalışmada kullanılmış ve liderlik yönelimleriyle arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Oynadıkları liglere göre ise liderlik yönelimleri arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Sporcuların kişilik özellikleri ile liderlik yönelimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğunu tespit etmişlerdir.

Çıtak ve Tabuk (2022), çalışmalarında farklı bölümlerde eğitim almakta olan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretmen adaylarında empatik eğilim ölçeği üzerine değişkenler açısından incelenmesini amaçlamışlardır. Araştırma 2016-2017 güz döneminde Hitit Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğretmen adayları ile yürütülmüştür. Araştırma sonucunda, katılımcıların empatik eğilimleri ile cinsiyetleri karşılaştırılmış ve anlamlı fark olduğu, kadın öğretmen adaylarının empatik eğilim puanları erkeklerin empatik eğilim puanlarından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeylerinin bölüm değişkeni bakımından da anlamlı bir fark olduğu, spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin empatik eğilim ölçeği puanının antrenörlük eğitimi bölümündeki öğrencilerin puanlarına göre yüksek olduğunu saptamışlardır.

2.5.2. Yurt dışında yapılan literatür çalışmaları

Kalliopuska (1992), çalışmasında empati düzeylerinin durumuna göre Finlandiyalı beysbol oyuncularının kendilik değerleriyle narsistik eğilimlerini incelemiştir. Çalışma sonucuna göre empati düzeyi yüksek olan oyuncuların kendilik değerlerinin de yüksek olduğunu ve takım sporuyla uğraşan sporcuların kendilik değerlerinin yüksek olmasından dolayı kendileri ile daha barışık ve empatik olduklarını rapor etmiştir.

Howarth (1996), çalışmasında beden eğitiminde öğretmenlerin düşünme becerilerinin öğretilmesi sürecini algılama durumunu incelemiştir. Çalışma sonucunda beden eğitimi alanında öğretmenlerin hedefleriyle okulun verdiği eğitim programı ile ilişkili olduğundan dolayı düşünme becerilerinin öğretilmesi vurgulanmış, öğrencinin düşünme yeteneklerini öğrenebilmesi adına öğretmenin bu konudaki bakış açısının çok önemli bir rol oynadığı, öğrencinin gelişme sürecinde öğretmenlerin öğrencinin yeteneklerini geliştirme açısından etkinlikler yapmasının fayda sağlayacağı sonucuna ulaşmıştır.

Leaver-Dunn, Harrelson, Martin ve Wyatt (2002), sporcu sağlığı ve Spor hekimliğini konu alan çalışmalarında “athletic training” öğrencileri yer almış ve araştırma sonucunda çalışmada kullanılan değişkenler arasında istatistiksel olarak fark bulunmadığını rapor etmişlerdir.

Maher ve Morley (2020), çalışmalarında özel okula yerleştirme yapıldığında öğretmen adaylarının empatik algıları üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Otuz iki lisans son sınıf öğrencisi grup görüşmelerine katılarak beden eğitimi öğretmeni olmayı arzulayan ve özel okula yerleştirme yoluyla seçilmişlerdir. Araştırmada öğretmen adaylarının öğrencileriyle empati kurabileceği, empatilerinin öğretimlerini nasıl etkilediğini ve gelecekte etkilenmeye devam edebilecekleri sonucuna ulaşmışlardır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden olan betimsel (tanımlayıcı) tarama modeli, geçmişteki veya hala mevcut bir olayı var olduğu şekliyle betimlemeye (tanımlamaya) yönelik bir araştırma modelidir (İslamoğlu ve Alınacak, 2016).

3.2. Araştırma Grubu

Araştırmaya Samsun ilinde görev yapan ($n_{kadın}$:46, n_{erkek} : 128) beden eğitimi öğretmeni ve antrenör olan toplamda 174 kişi çalışmaya gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmanın örnekleme uygun veya elverişlilik örnekleme yöntem, kullanılarak belirlenmiştir. Olasılıksız örnekleme yöntemlerinden birisi olan uygun veya elverişlilik (convenience) örnekleme, evrendeki ulaşılabilirliği kolay durumu seçmek için kullanılmaktadır. Ayrıca maliyet ve zaman açısından faydalıdır. Bundan dolayı kullanılması daha elverişlidir (Dawson ve Trapp, 2001).

Araştırmada katılımcılara ait tanımlayıcı istatistikler tablo 3.2.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2.1. Katılımcılara ait tanımlayıcı istatistikler

Değişkenler	Kategori	f	%
Meslek	BEÖ	93	53,4
	Antrenör	48	27,6
	Antrenör-BEÖ	33	19,0
	Toplam	174	100,0
Cinsiyet	Genel Kadın	46	26,4
	Genel Erkek	128	73,6
	BEÖ Kadın	29	31,2
	BEÖ Erkek	64	68,8
	Antrenör Kadın	13	27,1
	Antrenör Erkek	35	72,9
	Antrenör-BEÖ Kadın	4	12,1
	Antrenör-BEÖ Erkek	29	87,9
Yaş	Genel 30 yaş altı	46	26,4
	Genel 31-36 yaş	50	28,7
	Genel 37 yaş ve üzeri	78	44,8
	BEÖ 30 yaş altı	21	22,6
	BEÖ 31-36 yaş	22	23,7
	BEÖ 37 yaş ve üzeri	50	53,8

Tablo 3.2.1. (Devamı) Katılımcılara ait tanımlayıcı istatistikler

Yaş	Antrenör	30 yaş altı	17	35,4
		31-36 yaş	17	35,4
		37 yaş ve üzeri	14	29,2
	Antrenör-BEÖ	30 yaş altı	8	24,2
		31-36 yaş	11	33,3
		37 yaş ve üzeri	14	42,4
Mesleki Çalışma Yılı	BEÖ	1-5 yıl	12	12,9
		6-10 yıl	39	41,9
		11 yıl ve üzeri	42	45,2
	Antrenör	1-5 yıl	12	25,0
		6-10 yıl	21	43,8
		11 yıl ve üzeri	15	31,3
Antrenörlük Yapılan Branş	Antrenör	Takım Spor	33	68,8
		Bireysel Spor	15	31,3

Çalışmada yer alan katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin verildiği Tablo 3.2.1.'e göre kadın katılımcıların sayısı n=46 (%26,4) iken, erkek katılımcıların sayısı n=128 (%73,6)'dır. Beden eğitimi öğretmenliği yapan kadın katılımcı sayısı n=29 (%31,2), antrenörlük yapan kadın katılımcısı sayısı da n=13 (%27,1)'tür. Beden eğitimi öğretmenliği yapan erkek katılımcı sayısı n=64 (%68,8), antrenörlük yapan erkek katılımcısı sayısı da n=35 (%72,9)'tir. Katılımcıların yaş gruplarına göre katılımları incelendiğinde en çok katılımın n=78 (%44,8) ile "37 yaş ve üzeri" katılımcılar olduğu gözlenmiştir. Toplamda n=174 katılımcının olduğu çalışmada Beden Eğitimi Öğretmeni olan katılımcıların sayısı n=93 (%53,4), Antrenör olan katılımcıların sayısı n=48 (%27,6) ve her iki mesleği birden yapan katılımcıların sayısı n=33 (%19,0) olarak gözlenmiştir. Antrenörlük yapılan branşlarda takım sporu yapan antrenör sayısı n=33 (%68,8) bireysel spor yapan antrenör sayısı n=15 (%31,3)'tir.

3.3. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması aşamasından önce Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulundan 25.08.2020 tarih ve sayılı izni alınmış, sonrasında çalışmaya ait verileri beden eğitimi öğretmenlerinden toplayabilmek amacıyla Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvurularak ilgili izin alınmıştır (MEB Araştırma izni: 80141816-605.01-E.12612073). Antrenörler için ise Türk Futbol Antrenörler Derneğiyle (TÜFAD) iletişime geçilerek

araştırma hakkında bilgi verilmiş ve aktif görev yapan antrenörler hakkın bilgi alınmıştır. Sonrasında uygulamanın pandemi süreci sebebiyle anketler Google Form üzerinden hazırlanarak online olarak uygulanmıştır. Beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörler tarafından doldurulan formlar araştırmacı tarafından değerlendirmeye alınmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, kişisel bilgi formu”, "Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ)” ve “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ)” kullanılarak toplanmıştır. Çalışmada kullanılan kişisel bilgi formu ve ölçekler Ek kısmında verilmiştir.

3.4.1. Kişisel bilgi formu

Araştırmacı tarafından hazırlanmış olan Kişisel Bilgi Formunda demografik bilgi kısmında cinsiyet, yaş, meslek, mesleğin ne kadar süredir yapıldığı ve spor branşı gibi değişkenlere yer verilmiştir.

3.4.2. Empatik eğilim ölçeği (EEÖ)

Çalışmada insanların günlük yaşantılarındaki empati kurma potansiyellerini test etmek amacıyla Dökmen (1988) tarafından geliştirilmiş olan Empatik Eğilim Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek likert tipte bir ölçek olup toplamda 20 sorudan oluşmaktadır. Her soruya 1-5 arasında puanlandırma yapılmıştır. Puanlar toplanırken 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13 ve 15. sorular tersinden toplanmalıdır. Ölçekten alınan puanlar en düşük 20, en yüksek 100 puan olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu puanlar katılımcıların empatik eğilim puanlarına karşılık gelmektedir. Elde edilen puanın düşük olması empatik eğilimin düşük olduğunu, yüksek olması ise empatik eğilimin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırma grubuna yapılan Empatik Eğilim Ölçeği güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha değeri 0,72 olarak bulunmuştur. Bizim çalışmamızda katılımcılara uygulanan bu ölçekten elde edilen güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha değeri de 0,72 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç literatüre göre 0,70'in üzerinde olduğu için kullanılan Empatik Eğilim Ölçeğinin orta derecede güvenilir bir ölçek olduğunu göstermiştir. Bu çalışma için elde edilen güvenirlik sonuçları tablo 4.1.' de verilmiştir.

3.4.3. Çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği (ÇYLYÖ)

Dursun, Günay ve Yenel (2019) tarafından geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği toplamda 4 alt boyut ve 19 maddeden oluşturulmuştur. Bu alt boyutlar; İnsan Kaynaklı Liderlik, Yapısal Liderlik, Politik Liderlik ve Karizmatik Liderlik şeklindedir. Alt ölçekler kısa açıklamaları ile alt ölçeklere karşılık gelen maddeler aşağıdaki gibidir;

İnsan Kaynaklı Liderlik: Grup içerisinde bulunan kişilerin duygularıyla ve düşünceleriyle alakalı, grup üyelerini destekleyici ve katılımcılığı özendirici bir liderlik profili olarak tanımlanır (2, 8, 12, 14 ve 17. madde).

Yapısal Liderlik: Sorunları mantıksal çerçevede çözümleyen ve grup üyelerini iyi bir şekilde organize eden liderlik profilini temsil eder (1, 4, 5 ve 7. madde).

Politik Liderlik: Güçlü yapısıyla grup üyelerini harekete geçmeleriyle ilgili teşvik eden ve müzakereci yeteneği ile sorun çözmede becerikli olan liderlik özelliği olarak bilinir (3, 6, 9, 10 ve 11. madde).

Karizmatik Liderlik: İletişim yeteneğinin üst düzey olmasından dolayı grup üyelerine ilham verebilen ve kendine özgü kültürel ve yapısal değerleri ile karizmatik bir liderlik özelliğini yansıtır (13, 15, 16, 18 ve 19. madde).

Ölçekte kodlama “Tamamen Katılıyorum (5)” ve “Tamamen Katılmıyorum (1)” şeklinde 5’li likert türünde yapılmıştır. Alt boyutlara ait yapılan güvenirlik analizi sonuçları “Politik Liderlik” için 0,80, “İnsan Kaynaklı Liderlik” için 0,73, “Karizmatik Liderlik” için 0,74 ve “Yapısal Liderlik” için 0,72 olarak verilmiştir. Ölçeğin bütünü için iç tutarlılık katsayısı 0,85’dir. Bizim çalışmamızda ise, “Politik Liderlik” için 0,85; “İnsan Kaynaklı Liderlik” için 0,74; “Karizmatik Liderlik” için 0,81 ve “Yapısal Liderlik” için 0,79 olarak verilmiştir. Çalışmada ölçeğin bütünü için iç tutarlılık katsayısı 0,91 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç literatüre göre 0,70’in üzerinde olduğu için kullanılan Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeğinin yüksek derecede güvenilir bir ölçek olduğunu göstermiştir. Bu çalışma için elde edilen güvenirlik sonuçları Tablo 4.1.’de verilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin normallik, homojenlik, çarpıklık (kurtosis) ve basıklık (skewness) değerleri, gerekli analizler yapılarak değerlendirilmiştir. Verilere ait normallik analizleri tablo 3.5.1’de verilmiştir. Verileri değerlendirilmek için tanımlayıcı analizler, bağımsız gruplarda normal dağılım sağlandığından dolayı bağımsız örneklem t-testi, bağımsız

grupların sayısının daha fazla olduğu gruplarda tek yönlü varyans analizi (ANOVA), değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ve farkın kaynağını belirlemek amacıyla LSD Post Hoc analizi kullanılmıştır. Araştırmada istatistiksel değerlendirmeler %95 güven düzeyinde ve alfa (α)=0,05 anlamlılık düzeyinde karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.5.1 Verilere ait normallik dağılım sonuçları

Ölçme araçları	n	Min-Mak.	Ort.	Sd	Basıklık	Çarpıklık
Empatik Eğilim Düzeyi	174	57-90	73,49	0,461	-0,066	0,452
Politik Liderlik	174	2,00-5,00	3,84	0,048	-0,433	0,120
İnsan Kaynaklı Liderlik	174	3,00-5,00	4,28	0,033	-0,316	0,224
Karizmatik Liderlik	174	2,00-5,00	3,94	0,045	-0,295	0,170
Yapısal Liderlik	174	3,00-5,00	4,29	0,040	-0,248	-0,720

4. BULGULAR

Toplamda 174 katılımcının yer aldığı bu çalışmada amaca yönelik oluşturulan “beden eğitimi öğretmenleri ile antrenörlerin empatik eğilim düzeyleri ve çok yönlü liderlik yönelimleri ne düzeydedir ve meslek grupları açısından empatik eğilim düzeyleri ve çok yönlü liderlik yönelimleri birbirinden farklı mıdır?” problemlerine bağlı olarak oluşturulmuş olan alt problemlere yönelik analizler yapılarak tablolar ile sunulmuştur.

Tablo 4.1. Katılımcılara Ait Ölçek Puanlarının Tanımlayıcı İstatistikleri ve Güvenirlik Analizi Sonuçları

Ölçme araçları	n	Min-Mak	Ort.	Sd	Cronbach's Alpha
Empatik Eğilim Düzeyi	174	57-90	73,49	6,074	0,735
Çok Yönlü Liderlik Yönelimi (genel)	174	2,84-5,00	4,08	0,460	0,913
Politik Liderlik	174	2,00-5,00	3,84	0,634	0,850
İnsan Kaynaklı Liderlik	174	3,00-5,00	4,28	0,439	0,732
Karizmatik Liderlik	174	2,00-5,00	3,94	0,603	0,809
Yapısal Liderlik	174	3,00-5,00	4,29	0,529	0,782

Tablo 4.2. Katılımcıların Meslekleri ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları (ANOVA Analizi)

Ölçme aracı	Meslek	n	Ort.	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p	Farkın Kaynağı
Empatik Eğilim	BEÖ	93	73,13	Gruplar arası	255,185	2	127,592	3,560	0,031*	A-BEÖ > BEÖ; A
	Antrenör	48	72,52	Gruplar içi	6128,310	171	35,838			
	Antrenör-BEÖ	33	75,94							
	Toplam	174	73,49	Toplam	6383,494	173				
Politik Liderlik	BEÖ	93	3,76	Gruplar arası	1,942	2	0,971	2,449	0,089	
	Antrenör	48	3,86	Gruplar içi	67,812	171	0,397			
	Antrenör-BEÖ	33	4,04							
	Toplam	174	3,84	Toplam	69,754	173				
İnsan Kaynaklı Liderlik	BEÖ	93	4,26	Gruplar arası	0,453	2	0,227	1,174	0,312	
	Antrenör	48	4,26	Gruplar içi	33,024	171	0,193			
	Antrenör-BEÖ	33	4,39							
	Toplam	174	4,28	Toplam	33,477	173				
Karizmatik Liderlik	BEÖ	93	3,84	Gruplar arası	2,337	2	1,169	3,297	0,039*	A-BEÖ > BEÖ
	Antrenör	48	3,98	Gruplar içi	60,625	171	0,355			
	Antrenör-BEÖ	33	4,14							
	Toplam	174	3,94	Toplam	62,962	173				
Yapısal Liderlik	BEÖ	93	4,21	Gruplar arası	2,141	2	1,070	3,948	0,021*	A-BEÖ > BEÖ
	Antrenör	48	4,31	Gruplar içi	46,366	171	0,271			
	Antrenör-BEÖ	33	4,50							
	Toplam	174	4,29	Toplam	48,507	173				

*BEÖ: Beden Eğitimi Öğretmeni; A: Antrenör; A-BEÖ: Her iki mesleği yapanlar

Tablo 4.2.’teki analiz sonuçlarına göre, katılımcıların meslekleri ile “empatik eğilim” düzeyleri ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutlarından karizmatik liderlik ve yapısal liderlik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$).

Her iki mesleği yapan katılımcıların ($\bar{X}$:75,94) empatik eğilim düzeyleri, beden eğitimi öğretmenleri ($\bar{X}$:73,13) ve antrenörlerden ($\bar{X}$:72,52) daha yüksektir. Çok yönlü liderlik yönelimleri alt boyutlarında ise, her iki mesleği yapan katılımcıların karizmatik liderlik ($\bar{X}$:4,14) ve yapısal liderlik düzeyleri ($\bar{X}$:4,50) sadece beden eğitimi öğretmenliği yapan katılımcılardan (karizmatik liderlik: $\bar{X}$:3,84; yapısal liderlik: $\bar{X}$:4,21) daha yüksektir. Katılımcıların meslekleri ile “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutlarından politik liderlik ve insan kaynaklı liderlik düzeyleri arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4.3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyetleri ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Sonuçlar (Bağımsız Örneklem T-Testi)

Ölçme aracı	Cinsiyet	n	Ort.	Sd	t	p
Empatik Eğilim	Kadın	29	74,03	4,221	1,160	0,250
	Erkek	64	72,72	6,560		
Politik Liderlik	Kadın	29	3,86	0,460	1,183	0,240
	Erkek	64	3,72	0,592		
İnsan Kaynaklı Liderlik	Kadın	29	4,39	0,331	2,196	0,031*
	Erkek	64	4,20	0,408		
Karizmatik Liderlik	Kadın	29	3,86	0,524	0,199	0,843
	Erkek	64	3,83	0,564		
Yapısal Liderlik	Kadın	29	4,22	0,591	0,141	0,888
	Erkek	64	4,20	0,518		

* $p<0.05$

Tablo 4.3.’de yapılan analizler incelendiğinde, cinsiyete göre insan kaynaklı liderlik alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($t=2,196$; $p<0,05$). Beden eğitimi öğretmeni olan kadınların ($\bar{X}$:4,39) insan kaynaklı liderlik puanları erkeklerden ($\bar{X}$:4,20) daha yüksektir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetleri ile “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeylerinden insan kaynaklı liderlik dışında diğer tüm alt boyutların cinsiyete göre arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4.4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yaşları ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Sonuçlar (ANOVA Analizi)

Ölçme aracı	Yaş	n	Ort.	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
Empatik Eğilim	30 yaş altı	21	73,52	Gruplar arası	10,379	2	5,189	0,144	0,866
	31-36 yaş	22	73,45	Gruplar içi	3234,073	90	35,934		
	37 yaş ve üzeri	50	72,82						
	Toplam	93	73,13	Toplam	3244,452	92			
Politik Liderlik	30 yaş altı	21	3,80	Gruplar arası	1,484	2	0,742	2,472	0,090
	31-36 yaş	22	3,97	Gruplar içi	27,019	90	0,300		
	37 yaş ve üzeri	50	3,66						
	Toplam	93	3,76	Toplam	28,503	92			
İnsan Kaynaklı Liderlik	30 yaş altı	21	4,36	Gruplar arası	0,734	2	0,367	2,432	0,094
	31-36 yaş	22	4,35	Gruplar içi	13,584	90	0,151		
	37 yaş ve üzeri	50	4,18						
	Toplam	93	4,26	Toplam	14,318	92			
Karizmatik Liderlik	30 yaş altı	21	3,91	Gruplar arası	0,461	2	0,230	0,760	0,471
	31-36 yaş	22	3,92	Gruplar içi	27,309	90	0,303		
	37 yaş ve üzeri	50	3,78						
	Toplam	93	3,84	Toplam	27,770	92			
Yapısal Liderlik	30 yaş altı	21	4,23	Gruplar arası	0,035	2	0,017	0,059	0,943
	31-36 yaş	22	4,18	Gruplar içi	26,709	90	0,297		
	37 yaş ve üzeri	50	4,21						
	Toplam	93	4,21	Toplam	26,743	92			

Tablo 4.4.’de beden eğitimi öğretmenlerinin yaş grupları ile “empatik eğilim” ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4.5. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Çalışma Yılı ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları(ANOVA Analizi)

Ölçme Aracı	Mesleki Çalışma Yılı	n	Ort.	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Ss	Kareler Ort.	F	p
Empatik Eğilim	1-5 yıl	12	71,75	Gruplar arası	121,938	2	60,969	1,757	0,178
	6-10 yıl	39	74,46	Gruplar içi	3122,514	90	34,695		
	11 yıl ve üzeri	42	72,29						
	Toplam	93	73,13	Toplam	3244,452	92			
Politik Liderlik	1-5 yıl	12	3,5833	Gruplar arası	0,973	2	0,486	1,590	0,210
	6-10 yıl	39	3,8769	Gruplar içi	27,531	90	0,306		
	11 yıl ve üzeri	42	3,7190						
	Toplam	93	3,7677	Toplam	28,503	92			

Tablo 4.5. (Devamı) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Çalışma Yılı ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları (ANOVA Analizi)

İnsan Kaynaklı Liderlik	1-5 yıl	12	4,4333	Gruplar arası	0,418	2	0,209	1,353	0,264
	6-10 yıl	39	4,2513	Gruplar içi	13,900	90	0,154		
	11 yıl ve üzeri	42	4,2238						
	Toplam	93	4,2624	Toplam	14,318	92			
Karizmatik Liderlik	1-5 yıl	12	3,7333	Gruplar arası	0,243	2	0,121	0,397	0,674
	6-10 yıl	39	3,8923	Gruplar içi	27,528	90	0,306		
	11 yıl ve üzeri	42	3,8333						
	Toplam	93	3,8452	Toplam	27,770	92			
Yapısal Liderlik	1-5 yıl	12	4,0833	Gruplar arası	0,310	2	0,155	0,528	0,592
	6-10 yıl	39	4,1987	Gruplar içi	26,433	90	0,294		
	11 yıl ve üzeri	42	4,2619						
	Toplam	93	4,2124	Toplam	26,743	92			

Tablo 4.5.’deki analiz sonuçlarına göre, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki çalışma yılları ile “empatik eğilim” düzeyleri ile “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4.6. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Ait Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Empatik Eğilim	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Empatik Eğilim	r		0,362**	0,444**	0,257*	0,418**
	p		<0,001	<0,001	0,013	<0,001
Politik Liderlik	r	0,362**		0,508**	0,719**	0,483**
	p	<0,001		<0,001	<0,001	<0,001
İnsan Kaynaklı Liderlik	r	0,444**	0,508**		0,452**	0,364**
	p	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001
Karizmatik Liderlik	r	0,257*	0,719**	0,452**		0,514**
	p	0,013	<0,001	<0,001		<0,001
Yapısal Liderlik	r	0,418**	0,483**	0,364**	0,514**	
	p	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	

n: 93; * $p<0,05$; ** $p<0,01$

Tablo 4.6.’da verilen pearson korelasyon analizi sonuçlarında, beden eğitimi öğretmenlerinin “empatik eğilimleri ve çok yönlü liderlik yönelimi alt boyutları” arasında

istatistiksel açıdan pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($p < 0,001$). Beden eğitimi öğretmenlerinin empatik eğilim düzeyi yükseldikçe ve çok yönlü liderlik yönelim düzeylerinin de yükseldiği söylenebilir.

Tablo 4.7. Antrenörlerin Cinsiyetleri ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Sonuçları (Bağımsız Örneklem T-Testi)

Ölçme aracı	Cinsiyet	N	Ort.	Sd	t	p
Empatik Eğilim	Kadın	13	74,38	6,500	1,324	0,192
	Erkek	35	71,83	5,737		
Politik Liderlik	Kadın	13	3,81	0,814	-0,290	0,773
	Erkek	35	3,88	0,721		
İnsan Kaynaklı Liderlik	Kadın	13	4,23	0,460	-0,320	0,750
	Erkek	35	4,28	0,478		
Karizmatik Liderlik	Kadın	13	4,09	0,651	0,682	0,499
	Erkek	35	3,94	0,647		
Yapısal Liderlik	Kadın	13	4,38	0,416	0,591	0,558
	Erkek	35	4,28	0,546		

Tablo 4.7.’da yapılan analizler incelendiğinde, antrenörlerin cinsiyetleri ile “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p > 0,05$).

Tablo 4.8. Antrenörlerin Yaşları ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları (ANOVA Analizi)

Ölçme Aracı	Yaş	n	Ort.	Varyans kaynağı	Kareler Toplamı	Ss	Kareler ort.	F	P
Empatik Eğilim	30 yaş altı	17	70,88	Gruplar arası	74,093	2	37,046	1,033	0,364
	31-36 yaş	17	73,12	Gruplar içi	1613,887	45	35,864		
	37 yaş ve üzeri	14	73,79						
	Toplam	48	72,52	Toplam	1687,979	47			
Politik liderlik	30 yaş altı	17	3,6824	Gruplar arası	0,989	2	0,494	0,900	0,414
	31-36 yaş	17	3,9176	Gruplar içi	24,718	45	0,549		
	37 yaş ve üzeri	14	4,0286						
	Toplam	48	3,8667	Toplam	25,707	47			
İnsan Kaynaklı Liderlik	30 yaş altı	17	4,2118	Gruplar arası	0,087	2	0,044	0,191	0,827
	31-36 yaş	17	4,2824	Gruplar içi	10,259	45	0,228		
	37 yaş ve üzeri	14	4,3143						
	Toplam	48	4,2667	Toplam	10,347	47			
Karizmatik Liderlik	30 yaş altı	17	3,9059	Gruplar arası	0,622	2	0,311	0,739	0,483
	31-36 yaş	17	4,1412	Gruplar içi	18,931	45	0,421		
	37 yaş ve üzeri	14	3,9000						
	Toplam	48	3,9875	Toplam	19,553	47			
Yapısal Liderlik	30 yaş altı	17	4,2941	Gruplar arası	0,018	2	0,009	0,033	0,967
	31-36 yaş	17	4,3382	Gruplar içi	12,294	45	0,273		
	37 yaş ve üzeri	14	4,3036						
	Toplam	48	4,3125	Toplam	12,313	47			

Tablo 4.8.’deki analiz sonuçlarına göre, antrenörlerin yaş grupları ile “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4.9. Antrenörlerin Mesleki Çalışma Yılları ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları (ANOVA Analizi)

Ölçme Aracı	Mesleki Çalışma Yılı	n	Ort.	Varyans Kaynağı	Kareler Toplam	Ss	Kareler Ort.	F	p
Empatik Eğilim	1-5 yıl	12	70,92	Gruplar arası	50,091	2	25,046	0,688	0,508
	6-10 yıl	21	73,48	Gruplar içi	1637,888	45	36,398		
	11 yıl ve üzeri	15	72,47						
	Toplam	48	72,52	Toplam	1687,979	47			
Politik Liderlik	1-5 yıl	12	3,7000	Gruplar arası	0,445	2	0,222	0,396	0,675
	6-10 yıl	21	3,9238	Gruplar içi	25,262	45	0,561		
	11 yıl ve üzeri	15	3,9200						
	Toplam	48	3,8667	Toplam	25,707	47			
İnsan Kaynaklı Liderlik	1-5 yıl	12	4,2167	Gruplar arası	0,123	2	0,061	0,270	0,765
	6-10 yıl	21	4,3238	Gruplar içi	10,224	45	0,227		
	11 yıl ve üzeri	15	4,2267						
	Toplam	48	4,2667	Toplam	10,347	47			
Karizmatik Liderlik	1-5 yıl	12	3,8833	Gruplar arası	0,517	2	0,258	0,611	0,547
	6-10 yıl	21	4,1048	Gruplar içi	19,036	45	0,423		
	11 yıl ve üzeri	15	3,9067						
	Toplam	48	3,9875	Toplam	19,552	47			
Yapısal Liderlik	1-5 yıl	12	4,2708	Gruplar arası	0,439	2	0,219	0,831	0,442
	6-10 yıl	21	4,4167	Gruplar içi	11,874	45	0,264		
	11 yıl ve üzeri	15	4,2000						
	Toplam	48	4,3125	Toplam	12,313	47			

Tablo 4.9.’deki analiz sonuçlarına göre, antrenörlerin meslekteki çalışma yılları ile “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 4.10. Antrenörlerin Antrenörlük Branşı ile Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeylerine Ait Analiz Sonuçları ((Bağımsız Örneklem T-Testi)

Ölçme aracı	Antrenörlük Branşı	N	Ort.	Sd	t	p
Empatik Eğilim	Takım Sporları	33	73,24	5,651	1,245	0,220
	Bireysel Sporlar	15	70,93	6,606		
Politik Liderlik	Takım Sporları	33	3,8606	0,834	-0,100	0,921
	Bireysel Sporlar	15	3,8800	0,494		
İnsan Kaynaklı Liderlik	Takım Sporları	33	4,2667	0,465		
	Bireysel Sporlar	15	4,2667	0,493		
Karizmatik Liderlik	Takım Sporları	33	3,9030	0,700	-1,358	0,181
	Bireysel Sporlar	15	4,1733	0,471		
Yapısal Liderlik	Takım Sporları	33	4,2576	0,513	-1,105	0,275
	Bireysel Sporlar	15	4,4333	0,504		

Tablo 4.10’da yapılan analize göre antrenörlerin antrenörlük branşları ile empatik eğilim ve çok yönlü liderlik yönelimi alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p < 0,05$).

Tablo 4.11. Antrenörlerin Empatik Eğilim ve Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Ait Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Empatik Eğilim	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Empatik Eğilim	r		0,483**	0,361*	0,260	0,126
	p		0,001	0,012	0,074	0,393
Politik Liderlik	r	0,483**		0,392**	0,692**	0,478**
	p	0,001		0,006	<0,001	0,001
İnsan Kaynaklı Liderlik	r	0,361*	0,392**		0,363*	0,571**
	p	0,012	0,006		0,011	<0,001
Karizmatik Liderlik	r	0,260	0,692**	0,363*		0,618**
	p	0,074	<0,001	0,011		<0,001
Yapısal Liderlik	r	0,126	0,478**	0,571**	0,618**	
	p	0,393	0,001	<0,001	<0,001	

Tablo 4.11.’de verilen korelasyon analizi sonuçlarında, antrenörlerin “empatik eğilimleri” ile “çok yönlü liderlik yönelimi alt boyutlarından politik liderlik ve insan kaynaklı liderlik” alt boyutları arasında anlamlı, pozitif yönde bir ilişki vardır (sırasıyla $r:0,483$; $r:0,361$; $p < 0,05$). Antrenörlerin empatik eğilim düzeyi yükseldikçe ve çok yönlü liderlik yönelim düzeylerinin de yükseldiği söylenebilir. Antrenörlerin “empatik eğilimleri” ile çok yönlü liderlik yönelimi alt boyutlarından “karizmatik liderlik ve yapısal liderlik” boyutları arasında ise istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki yoktur ($p > 0,05$).

5. TARTIŞMA

Araştırmamızın sonucunda tespit edilen bulgular ile ilgili literatür taraması sonucu elde edilen bulgular ile desteklenmiştir.

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların meslekleri ile “empatik eğilim” düzeyleri ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutlarından politik lidelik, karizmatik liderlik ve yapısal liderlik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır (Tablo 4.2.; F: 3,948; $p < 0,05$). Her iki mesleği yapan katılımcıların empatik eğilim düzeyleri ($\bar{X}$:75,94), beden eğitimi öğretmenleri ($\bar{X}$:73,13) ve antrenörlerden ($\bar{X}$:72,52) daha yüksektir. Çok yönlü liderlik yönelimleri alt boyutlarında ise, her iki mesleği yapan katılımcıların karizmatik liderlik ($\bar{X}$:4,14) ve yapısal liderlik düzeyleri ($\bar{X}$:4,50) sadece beden eğitimi öğretmenliği yapan katılımcılardan daha yüksektir. Erkmen (2007), çalışmasında çalışmamızdan farklı olarak öğretmen adayları empatik eğilim puanları ve tercih edilen liderlik davranışı alt boyutlarını meslek değişkeni açısından incelemiş ve empatik eğilim ölçeğinin mesleğe göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca çok yönlü liderlik yönelimleri alt boyutlarında elde edilen puanların arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğunu tespit etmiştir. Beltekin ve Kuyulu (2019), çalışmalarında liderlik düzeylerinin bölüm değişkenine göre karşılaştırdıklarında çok yönlü liderlik yönelimleri alt boyutlarında yalnızca yapısal liderlik alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu saptamıştır. Bu sonuç çalışmamızla örtüşmektedir. Ayrıca diğer alt boyutlarda bölüm değişkeni yönünden istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını belirtmiştir. Literatürde yer alan sonuçlar ve çalışma sonuçları dikkate alındığında; beden eğitimi öğretmenlerinin antrenörlük alanında, antrenörlerin ise pedagojik alanda eğitim almalarının ve deneyim kazanmalarının, hem mesleki açıdan hem de karşısındaki öğrenci/sporcu bireyleri daha iyi anlayıp rol model olmaları noktasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmamızda beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetleri ile “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutları arasından insan kaynaklı liderlik alt boyutu dışında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p > 0,05$; Tablo 4.3.). Beden eğitimi öğretmenlerinde insan kaynaklı liderlik alt boyutunda kadınların puan ortalamaları ($\bar{X}$:4,39), erkeklerin puan ortalamalarından ($\bar{X}$:4,20) daha yüksektir. Literatür çalışmalarından Yılmaz ve Akyel (2008)’in, çalışmasında öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre empatik eğilim ölçeğini incelemiş ve anlamlı bir fark olmadığı

saptanmıştır. Aydın, Bozkuş ve Kul (2016), çalışmalarında beden eğitimi öğretmenliği eğitimi alan öğretmen adaylarının liderlik yönelimleri ile cinsiyet değişkeni arasındaki farkın anlamlı olmadığını belirtmişlerdir. Erkmén (2007), çalışmasında empatik eğilim ölçeği ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını belirtmiştir. Cinsiyet değişkeninin empatik eğilim üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığı sonucuna ulaşan sonuçlar olduğu gibi (Dökmen, 1987; Korkmaz, Şahin, Kahraman ve Öztürk, 2001) cinsiyet ile empatik eğilim ölçeği ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit eden çalışmalar da mevcuttur (Duru, 2002; Gabay, Ochion ve Korniol, 1998; Litvack-Miller, Mcdougall ve Romney, 1997; Myyry ve Helkama, 2001; Polatoğlu, 2022). Güngör ve Yenel (2017), yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının liderlik özelliklerini incelemiş ve çalışmalarında çok yönlü liderlik yönelimi ölçeğinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği sonucuna ulaşmışlardır. Bayındır (2020), çalışmasında beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin liderlik yönelim davranışların araştırdığı çalışmada çok yönlü liderlik yönelimi ölçeğinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Öztürk Karataş (2017), çalışmasında çok yönlü liderlik yönelimi ölçeğinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını saptanmıştır. Beltekin ve Kuyulu (2019), Cengiz ve Güllü (2018), yaptıkları çalışmalarda çok yönlü liderlik yönelimi ölçeğinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını rapor etmişlerdir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin yaş grupları ile “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (Tablo 4.4.; $p>0,05$;). Literatür sonuçlarına göre Yılmaz ve Akyel (2008), çalışmasında çalışmamızla paralel olarak anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşmıştır. Ö. Akpınar, Çolakoğlu, S. Akpınar ve Kahraman (2018), çalışmalarında atletizm sporcularının empati kurma eğilimlerini incelemişlerdir. Çalışma sonucuna göre, öğrencilerin empati eğilim düzeylerinde elde edilen ortalama puanlarında yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını belirtmişlerdir. Serter ve diğerleri (2019), çalışmalarında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin empatik eğilim ölçeği aritmetik ortalamalarının yaş gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını belirtmişlerdir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin meslekteki çalışma süreleri ile empatik eğilim ölçeği, ve “çok yönlü liderlik” düzeyleri alt boyutları arasında fark yoktur (Tablo 4.5; $p>0,05$).

Serter ve diğerleri (2020), çalışmalarında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin meslekteki görev süresini empatik eğilim ölçeğine göre incelemiş ve çalışma süresi “6-10 yıl” olan katılımcıların “0-5 yıl” olanlara göre daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Öztürk Karataş (2017), çalışmasında öğretmen adayları sporculukta geçirdikleri süre ile çok yönlü liderlik yönelimlerini incelemiştir. Yapısal liderlik ve politik liderlik alt boyutlarında spor yılına göre istatistiksel anlamda fark bulmuştur. Yapısal liderlik alt boyutunda 7-9 yıl (411,17), politik liderlik alt boyutunda 13 ve üzeri yıl (478,27) spor yapmış olan kişilerin liderlik yönelimleri daha yüksek çıkmıştır. Polatoğlu (2022), beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki çalışma yılı ile empatik eğilim düzeylerini incelediği çalışmasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğunu tespit etmiştir. 16-20 yıl arası mesleki deneyime sahip olan beden eğitimi öğretmenlerinin empatik eğilim düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirtmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin “empatik eğilimleri ve çok yönlü liderlik yönelimi alt boyutları” arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre empatik eğilim düzeyi arttıkça ve liderliğin düzeyinin arttığı söylenebilir. Araştırma sonuçlarından farklı olarak Yiğiter (2008), çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin yaşları ile empatik eğilim ölçeği arasında ilişkiyi incelemiş ve beden eğitimi öğretmenlerinin yaşları ile empatik eğilim ölçeği arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Alanyazında araştırma sonuçlarını destekleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamaktadır.

Antrenörlerin cinsiyetlerine göre “empatik eğilim” düzeyleri arasında ve “çok yönlü liderlik yönelim” düzeyleri alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (Tablo 4.7.; $p>0,05$). Bilir, Şahin ve Sangün (2019), çalışmalarında antrenör yetiştirme kurslarına katılan bireylerin liderlik davranışlarını incelemiş ve cinsiyete göre anlamlı bir fark bulmamıştır. Baştuğ (2009), voleybol antrenör adaylarının empatik becerilerini incelemiş ve cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığını belirtmiştir. Bu iki sonuç bizim çalışmamızla örtüşmektedir. Tepeköylü ve diğerleri (2009), çalışmalarında beden eğitimi öğretmen adayları ve antrenörlerin empatik eğilimlerini incelemiş ve empatik eğilim ölçeğinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı fark olduğunu tespit etmişlerdir.

Antrenörlerin empatik eğilimleri ve çok yönlü liderlik yönelimlerinin yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 4.8. $p>0,05$). Erkmen (2007), çalışmasında öğrencilerin empatik eğilim puanları ve tercih edilen liderlik davranışı alt boyutları yaş değişkeni açısından istatistiksel olarak farklılaşmamaktadır

sonucuna ulaşmıştır. Öztürk Karataş (2017), çalışmasında çok yönlü liderlik yönelimi ölçeğinin yaşa göre istatistiksel olarak fark göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlar bizim çalışmamızla örtüşmektedir.

Antrenörlerin meslekteki görev süreleri incelenmiş ve empatik eğilim ölçeğine göre ve çok yönlü liderlik yönelim düzeyleri alt boyutları arasında fark olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 4.9). Çetintaş (2019), çalışmasında antrenörlerin meslekteki görev süresini çok yönlü liderlik yönelimi ölçeğine göre karşılaştırılmasını ele almıştır. Analiz sonucunda çok yönlü liderlik yönelimi alt boyutlarından insan kaynaklı liderlik alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit etmiştir. Antrenörlük süresi “1-5 yıl” olan katılımcıların “11-15 yıl” ve “20 yıl ve üzeri” görev süresine sahip antrenörlere göre ortalaması daha düşük çıkmıştır. “20 yıl ve üzeri” görev süresine sahip katılımcıların ortalaması ($\bar{x}$:4,59) “6-10 yıl” ve “16-20 yıl” olan katılımcılardan daha yüksektir (sırasıyla $\bar{x}$:4,28; $\bar{x}$:4,33).

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların antrenörlük yaptıkları spor branşına göre empatik eğilim ve çok yönlü liderlik yönelimi arasında fark yoktur (Tablo 4.10.). Karademir ve Türkçapar (2017), çalışmalarında öğretmen adaylarının empatik eğilimlerini spor branşına değişkenine göre incelemiş istatistiksel olarak fark olmadığını saptamışlardır. Bu sonuç çalışmamızla örtüşmektedir. Bayındır (2020), çalışmasında branş sınıflandırılması açısından liderlik yönelimleri incelenmiş ve bireysel veya takım sporu yapan kişilerde liderlik yönelimleri istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulmamıştır. Bu sonuç çalışmamızla örtüşmektedir. Çalışmanın son bölümün ve tecrübenin liderlik yönelimlerinde etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Antrenörlerin empatik eğilim ve çok yönlü liderlik yönelimi düzeyleri arasındaki korelasyonlar Tablo 4.11’de incelenmiştir. Korelasyon sonuçlarına göre antrenörlerin Empatik Eğilimleri ile diğer Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Alt Boyutlarından Politik Liderlik ve İnsan Kaynaklı Liderlik alt boyutları arasında anlamlı, düşük bir ilişki vardır (sırasıyla r :0,483; r :0,361; $p<0,05$).

Tablo 4.11.’de verilen korelasyon analizi sonuçlarında, antrenörlerin Empatik Eğilimleri ile Çok Yönlü Liderlik Yönelimi Alt Boyutlarından Karizmatik Liderlik ve Yapısal Liderlik ile arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0,05$). Bayındır (2018) çalışmasında empatik davranış eğilimlerini ve liderlik davranışlarını incelemiştir. Çalışmada sonucunda empatik eğilim ile liderlik arasında pozitif yönde düşük bir ilişki olduğunu saptamıştır. Bu sonuç çalışma bulgularını destekler niteliktedir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Çalışma beden eğitimi öğretmenleri, antrenörler ve her iki mesleği birlikte yapan toplamda 174 katılımcı yer almıştır. Çalışma Samsun ilinde bulunan beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin empatik eğilimleri ve liderliklik yönelimlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada cinsiyet, yaş, meslek, meslekteki çalışma yılı, antrenörlükte yapılan branş değişkenleri hedeflenerek çalışma tamamlanmıştır. Beden eğitimi öğretmeni, antrenörler ve her iki mesleği birlikte yapan katılımcılar belirlenen değişkenler yönünden incelenmiştir.

Sonuç olarak, beden eğitimi öğretmenliği ile birlikte antrenörlük de yapan katılımcıların sadece beden eğitimi öğretmenliği veya sadece antrenörlük mesleğini yapan katılımcılardan empatik eğilim düzeyleri daha yüksek olduğu saptanmıştır. Beden eğitimi öğretmenliği ile birlikte antrenörlük de yapan katılımcıların sadece beden eğitimi öğretmenliği yapan katılımcılara göre karizmatik liderlik ve yapısal liderlik düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği yapan kadın katılımcıların insan kaynaklı liderlik puanları erkek katılımcıların insan kaynaklı liderlik puanlarından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların, empatik eğilim düzeyi arttıkça çok yönlü liderlik yönelimi düzeylerinin de arttığı ve beden eğitimi öğretmenliği ile birlikte antrenörlük de yapan katılımcıların yüksek düzeyde empatik eğilim ile karizmatik ve yapısal liderliğe sahip olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular sonucunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir:

- Her iki mesleği yapan katılımcıların empatik eğilimleri ve çok yönlü liderlik yönelimlerinden elde ettikleri ortalama puan yalnızca beden eğitimi öğretmeni olan ve yalnızca antrenör olan katılımcılardan daha yüksektir. Buradan hareketle beden eğitimi öğretmeni ve antrenörlerin empatik becerilerini ve liderlik yönelimlerini geliştirmek amacıyla hizmet içi eğitim programlar ve seminerler yapılabilir. Beden eğitimi öğretmenlerinin aynı zamanda antrenörlük yapmaları için projeler geliştirilebilir.
- Her iki mesleği yapan katılımcıların empatik eğilim puanları ve çok yönlü liderlik yönelimleri puanlarının beden eğitimi ve antrenörlük mesleği yapan kişilerden daha yüksek olmasının altında yatan nedenleri ortaya koymak açısından nitel

araştırmalar yapılabilir ve nicel araştırma için katılımcı grubu genişletilerek daha geniş bir örneklem grubu ile çalışılabilir.

- Çalışma pandemi koşullarında gerçekleştiğinden dolayı belirli sınırlılıklar içerisinde yapılmıştır. Benzer bir çalışma Samsun ve çevresindeki iller tarafından daha geniş katılımcı ile desteklenebilir.

7. KAYNAKLAR

- Akçalı, F. (1991). *Kaygı Seviyesinin Empatik Beceriye Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akpınar, Ö., Çolakoğlu, T., Akpınar, S., ve Kahraman, A. (2018). Atletizm Sporcularının Empati Kurma Düzeylerinin İncelenmesi. *Journal of International Social Research*, 11(60), 1350-1353.
- Ay, F. (1999). *Hemşirelerin Empatik Becerilerinin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydın, R., Bozkuş, T., ve Kul, M. (2016). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Liderlik Özelliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 4(1), 122-131.
- Ayvaz, M. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor, Müzik ve Resim-İş Bölümlerinde Okuyan Öğretmen Adaylarının Empati Kurma ve Eleştirel Düşünme Düzeylerinin Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Başar E. (1994). *Futbolda Psikoloji ve Başarı*. Yayınevi Yayıncılık, İstanbul.
- Baştuğ, G. (2009). Voleybol Antrenör Adaylarının Empatik Becerileri İle Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 222-227.
- Batson, C., Fultz, J., and Schoenrade, P. (1987). Distress and Empathy: Two Qualitatively Distinct Vicarious Emotions With Different Motivational Consequences. *Journal of Personality*, 55(1), 19-39.
- Bayındır, M. (2018). *Antrenörlerin Liderlik Özellikleri ile Empati Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bayındır, M. (2020). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Liderlik Yönelim Davranışların Araştırılması: İstanbul Gelişim Üniversitesi Örneği. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 260-268.
- Beltekin, E., ve Kuyulu, İ. (2019). Spor Bilimleri Fakültelerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Liderlik Yönelim Düzeylerinin İncelenmesi (Erciyes Üniversitesi Örneği). *Herkes için Spor ve Rekreasyon Dergisi*, 1(1), 26-29.
- Bensiz, A. (2016). *Amatör Futbolcuların Algılarına Göre Antrenörlerin Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

- Beyaz, Ö. (2016). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Empatik Eğilim ve Empatik Beceri Düzeylerinin İncelenmesi: Anadolu Üniversite Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Beyaz, Ö., Yalız Solmaz, D., ve Miçooğulları, B.O. (2020). Öğretmen Adaylarının Empatik Eğilim ve Empatik Beceri Düzeylerinin İncelenmesi: Anadolu Üniversitesi Örneği. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18 (2), 178-190.
- Bilir, F. P., Şahin, N., ve Sangün, L. (2019). Antrenör Yetiştirme Kurslarına Katılan Bireylerin Liderlik Davranış Algılarının İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 218-230
- Bilir, P., Ay, Ü., ve Gürbüz, T. Ç. (2003). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Örgüt Kültürü. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 117-128.
- Borke, H. (1971). Interpersonal Perception of Young Children: Egocentrism or Empathy. *Developmental Psychology*, 5(2), 26.
- Cengiz, R., ve Güllü, S. (2018). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Liderlik Yönelimleri ve Fiziksel Saygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4), 94-108.
- Chandler, M.J. (1973). Egocentrism and Antisocial Behavior. The Assessment and Training of Social Perspective-Taking Skills. *Developmental Psychology*, 9(3), 326-332.
- Çelik, Z., ve Pulur, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(Özel), 115-121.
- Çelikten, M., Şanal, M., ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(19), 207-237.
- Çetinkaya, G., ve İmamoğlu, G. (2018). Üniversite Spor Eğitimli Öğrencilerin Liderlik Yönelimlerinin Farklı Değişkenlere Göre Araştırılması. *Journal of International Social Research*, 11(59), 719-725.
- Çetinöz, F., Uygun, O., ve Yıldız, K. (2021). Liderlik Yönelimi İle Sportmenlik Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 184-197.
- Çetintaş, Y. (2019). *Karate Antrenörlerinin Liderlik Yönelimlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Çıtak, E., ve Tabuk, M. E. (2022). Hitit Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeylerinin İncelenmesi. *Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 161-171.

- Çiçek, A. (2006). *Sağlık Çalışanlarının Empatik Eğilim ve Empatik Becerilerinin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dawson B., and Trapp RG. (2001). Probability Related Topics to Make Inferences About the Data. Basic and Clinical Biostatistics, *Lange Medical Books / Mcgraw-Hill Medical Publishing Division*, 69, 72.
- Dayıcan, Y., ve Demiray, E. (2021). Türkiye Masa Tenisi Liglerinde Oynayan Sporcuların Liderlik Yönelimleri ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 257-268.
- Değirmenci, C. H. (2004). *Kişisel Gelişim ve Pozitif Enerji*. İstanbul: Bilge Karınca Yayınları.
- Donuk, B. (2006). *Türkiye Profesyonel Futbol Ligleri Antrenörlerinin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi ve Bir Model Yaklaşım*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul,
- Dorak, F., ve Vurgun, N. (2006). Takım Sporları Açısından Empati ve Takım Birlikteliği İlişkisi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 73-77.
- Dökmen, Ü. (1987). Empati Kurma Becerisi İle Sosyometrik Statü Arasındaki İlişki. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 20(1), 183-207.
- Dökmen, Ü. (1988). Empatinin Yeni Bir Modele Dayanılarak Ölçülmesi ve Psikodrama İle Geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 155-190.
- Dökmen, Ü. (1997). *İletişim Çatışmaları ve Empati*, Sistem Yayıncılık, 14. Baskı.
- Dökmen, Ü. (2004). *İletişim Çatışmaları ve Empati*. Sistem Yayıncılık.
- Dursun M., Günay M., ve Yenel İ. F. (2019). Çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği (ÇYLYÖ): geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2.2: 333-347.
- Duru, E. (2002). Öğretmen Adaylarının Empatik Eğilim Düzeylerinin Bazı Psikososyal Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Pamukkale Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(12), 21–34.
- Ekinci, Ö. (2009). *Öğretmen Adaylarının Empatik ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Adana.
- Erkmen, G. (2007). *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Empatik Eğilimlerinin Sporda Tercih Ettikleri Liderlik Davranışları ile Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Erkuş, A., ve Yakupoğlu, S. (2001). Spor Ortamında Sempatik Ölçeği (SEM) Geliştirme Çalışması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 22-31.
- Eroğlu, N. (1995). *Empatik Eğilimi Düzeyleri Farklı Annelerin Çocuklarının Uyum ve Başarı Düzeyleri*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Feshbach, N. D. (1975). Empathy in children: Some Theoretical and Empirical Considerations. *The Counseling Psychologist*, 5 (2), 25-30.
- Gabay, R. Ochion, Y., and Korniol, R. (1998). Is Gender or Gender Role Orientation a Sex Roles Better Predictor of Empathy in a Adolescence?, *A Journal of Research*. 39, 1–20.
- Güler, B., Dursun, M., ve Günay, M. (2020). Spor Lisesi Öğrencilerinin Liderlik Yönelimlerinin İncelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 576-587.
- Gülle, M. (2015). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bölümlerine Göre Eleştirel Düşünme ve Empati Kurma Düzeylerinin İncelenmesi*, Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Günay, M. (2019). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Empatik Eğilimleri ile Öğrencilerin Öğretmenlere Yönelik Yakınlık Algısı arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Gündoğdu, F. (2014). *Spor Yöneticilerinin Liderlik Stilleri ile Sporun Yaygınlaştırılması Arasındaki İlişki*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güngör, N. B., ve Yenel, F. (2017). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Epistemolojik İnançları ile Liderlik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(2), 39-55.
- Gürsel, H. E. (2016). *Branş Öğretmenlerinin Empatik Eğilim Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hakyemez, Ö. (2010). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Yaşantılarında Karşılaştıkları Problemler (Kayseri İli Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hasdemir, A. (2007). *Ergenlerin ve Anne Babalarının Empatik Becerileri ile aile Yapılarını Değerlendirmeleri Üzerine Bir Araştırma*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hoffman, M. L. (1977). Empathy, its Development and Prosocial Implications. *Nebraska Symposium on Motivation*, 25, 169–217

- Howarth, K. (1996). *Qualitative Study of The Teaching of Thinking Skills in Physical Education*, Doctoral Thesis, Temple University.
- Hoy, E. A. (1975). Measurement for Egocentrism in Children's Communication. *Developmental Psychology*, 11(3), 392.
- Iannotti, R. J. (1975). The Nature and Measurement of Empathy in Children. *The Counseling Psychologist*, 5(2), 21-25.
- İlgörmüş, Y. (2020). *Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Liderlik ve Karar Verme Becerilerinin İncelenmesi (İstanbul Örneği)*, Bilim Uzmanlığı Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- İnal, A. N. (2000). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş*. Desen Yayıncılık, Konya.
- İnal, A. N. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- İslamoğlu, A. H., ve Alnıaçık, Ü. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri (5.b.)*. İstanbul: Beta Basım Yayınları.
- Kalliopuska, M. (1992). Self-Esteem and Narcissism Among the Most and Least Empathetic Finnish Baseball Players. *Perceptual and Motor Skills*, 75(3), 945-946.
- Karademir, T., ve Türkçapar, Ü. (2017). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeylerinin İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 232-245.
- Karaoğlu, B. (2019). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Kimlik Örgütsel İmaj Algılarının Örgütsel Bağlılıklarına Etkisi*, Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Keskin, S. (2007). *Sosyal Bilgiler Derslerinde Empatik Becerileri Dayalı Öğretim Tekniklerinin Kullanılması*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kılınç, Z. (2013). *Kadın Spor Yöneticilerinin Labirentteki Yolculuğu: Liderlik Becerileri, Algılanan Engeller ve Toplumsal Cinsiyet Roller*, Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Korkmaz, H. N., Şahin. E. Kahraman. M., ve Öztürk, F. (2001). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Empatik Becerilerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması. *II. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu*, İzmir.
- Krauss, R. M., and Glucksberg, S. (1969). The Development of Communication: Competence as a Function of Age. *Child Development*, 40, 255- 266.
- Kurdek, L. A., and Rodgon, M. M. (1975). Perceptual, Cognitive, and Effective Perspective Taking in Kindergarten Through Sixth-Grade Children. *Developmental Psychology*, 11, 643-650.

- Leaver-Dunn, D., Harrelson, G.L., Martin, M., and Wyatt, T. (2002). Critical-thinking Predisposition Among Undergraduate Athletic Training Students, *Journal of Athletic Training*, 37(4), 147-151.
- Liddell, H. G., and Scott, R. (1996). *Greek-English Lexicon: With a Revised Supplement*. Oxford.
- Litvack-Miller, W., McDougall, D., and Romney, D. M. (1997). The Structure of Empathy During Middle Childhood and its Relationship to Prosocial Behavior. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 123(3), 303-325.
- Maher, A. J., and Morley, D. (2020). The Self Stepping Into the Shoes of the Other: Understanding and Developing Self-Perceptions of Empathy Among Prospective Physical Education Teachers Through a Special School Placement. *European Physical Education Review*, 26(4), 848-864.
- MEB. (1973). Milli Eğitim Bakanlığı Temel Kanunu. Sayfa 541.
- Mehrabian, A., and Epstein, N. (1972). A Measure of Emotional Empathy. *Journal of Personality*, 40(4), 525-543
- Myyry, L., and Helkama, K. (2001). University Students Value Priorities and Emotional Empathy, *Education Psychology*. 21(1), 25-40.
- Özbay, M., ve Canbolat, B. I. (2003). Psikoterapide Empati - Nesnellik ikilemi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 39-45.
- Özbay, Y., ve Şahin, M. (2000). Empatik Sınıf Atmosferi Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 104-113.
- Özbek, M. F. (2005). İnsan İlişkilerinde Empatinin Yeri ve Önemi. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 49, 567-587.
- Özkan, M., ve Arslantaş, H. İ. (2013). Etkili Öğrenme Özellikleri Üzerine Sıralama Yöntemiyle Bir Ölçekleme Çalışması. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 311-330.
- Öztürk Karataş, E. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Liderlik Yönelimleri ve Öz Güven Davranışlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisan Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özyurt, S. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Adapazarı: Değişim Yayınları.
- Polatoğlu, M. (2022). *Ortaöğretim Kurumlarında Çalışan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Empatik Eğilimleri*. Yüksek Lisans Tez, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

- Rogers, C. (1959). A Theory of Therapy, Personality, and İnterpersonal Relationships, As Developed in the Client-Centered Framework. İ:S. Koch (Ed.) *Psychology: A Study of a Science*, 3, 184-256.
- Rogers, C. (1983). Empatik Olmak Değeri Anlaşılmmış Bir Varoluř şeklidir. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakóltesi Dergisi*, 103-124.
- Rothenberg, B. B. (1970). Children's Social Sensitivity and the Relationship to Interpersonal Competence, Intrapersonal Comfort and Intellectual Level. *Developmental Psychology*, 2 (3), 335-350.
- Samsir, S. (2018). The Effect of Leadership Orientation on Innovation and its Relationship With Competitive Advantages of Small and Medium Enterprises in Indonesia. *International Journal of Law and Management*, 60(2): 530-542.
- Serter, K., Biçer, T., Kara, K. E., ve şentuna, M. (2019). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Empatik Eğilim Düzeylerinin Belirlenmesi. *Herkes İçin Spor ve Rekreasyon Dergisi*, 2(1), 1-9.
- Sunay, H. (1998). Spor Eğitimi Altyapısında Beden Eğitimi Öğretmeni ve Antrenörün Önemi. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2): 11-16.
- Öztürk, F., Kahraman, M., Korkmaz, N. H., ve şahin, E. (2003), Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Empatik Becerilerinin Yaşa Göre Karşılaştırılması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 17(1): 95-103.
- Tapşın, F. O., Bayazıt, B., Aydemir, A., ve Tapşın, F. O. (2020). Bireysel ve Takım Sporlarındaki Antrenörlerin Liderlik Davranışları Yönelimlerinin Bazı Değişkenlere Göre Belirlenmesi (Sakarya İli Adapazarı İlęesi Örneği). *Electronic Turkish Studies*, 15(5).
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M., ve Çamlıyer, H. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (Besyo) Öğrencilerinin İletişim Becerisi Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 115-124.
- Türk, N. (2009). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleğe İlişkin Öz-Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi (Nevşehir İli Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Türkeli, A., Hazar, Z., Tekkurşun Demir, G., ve Namlı, S. (2017). Beden Eğitimi ve Spor Alanında Pedagojik Formasyon Alan Öğrencilerin Öğretmen Öz Yeterlilikleri ile Mesleğe Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 1-11.
- Türkoğlu, A. (2005). *109 Soruda Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. İstanbul: Kare Yayınları.

- Ulukan, M. (2006). *Futbolcuların Kulübe Bağlılıklarında Antrenörlerin Liderlik Özelliklerinin Rolü*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Varol, S. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Beden Eğitimi Öğretim Yeterliliklerini Çeşitli değişkenlere göre İncelemesi*, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversite Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- De Wied, M., Branje, S. J., and Meeus, W. H. (2007). Empathy and Conflict Resolution in Friendship Relations Among Adolescents. *Aggressive Behavior: Official Journal of the International Society for Research on Aggression*, 33(1), 48-55.
- Yalvuç, F. (2019). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Öz-Yeterlilikleri ile Yenilikçi Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Yetim, A. A. (1996). Spor Yönetiminde Liderlik. *Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 85- 94.
- Yılmaz, İ., ve Akyel, Y. (2008). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Empatik Eğilim Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 9(3), 27-33.
- Yılmaz, S. (2020). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Mesleklerine Yönelik İnançlarının İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çorum.
- Zekioğlu, A., ve Tatar, A. (2006). Üniversitede Eğitim Gören Futbolcuların Empatik Becerilerinin Kişilik Özellikleriyle Karşılaştırılması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4), 135-138.

EKLER

Ek:1 Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurul Başkanlığı Etik Kurul İzni

	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
	SOSYAL BİLİMLER ETİK KURUL DEĞERLENDİRME FORMU

Araştırmanın Başlığı: Beden eğitimi öğretmenleri ile antrenörlerin empatik eğilimleri ve liderlik yönlerinin araştırılması (Samsun ili örneği)	
Başvuru Formunun Etik Kurula geldiği tarih	18.08.2020
Başvuru Formunun Etik Kurulda incelendiği tarih	25.08.2020
Karar tarihi	25.08.2020

SONUÇ

1.	☒ Kabul
2.	☐ Düzeltme gereklidir: Etik sorun olabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmaktadır. Açıklama:
3.	☐ Red Gerekçe, Görüş, Tavsiye ve Açıklamalar:

Başvuru dosyasının incelenmesinde hazır bulunan ve araştırmayla doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunmayan Etik Kurul başkan ve üyelerinin ad,soyad ve imzaları.

(Başkan)
Prof.Dr. Halil APAYDIN
İMZA

(Üye, Bşk. Yrd.)
Dr. Öğr. Üyesi Burcu KARAŞAR
İMZA

(Üye)
Doç.Dr. Songül KEÇECİ KURT
İMZA

(Üye)
Doç.Dr. Kemal BAYTEMİR
İMZA

(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Kürşat EFE
İMZA

Ek-2. Samsun Valiliği, Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma İzni

T.C.
VEZİRKÖPRÜ KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 80141816-605.01-E.12612073
Konu : Samet Can TÜRK
Anket Uygulama İzni

14.09.2020

VEZİRKÖPRÜ.....MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün
21/01/2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-1563890 sayılı Genelgesi,
b) Samet Can TÜRK'ün 04.09.2020 tarihli dilekçesi.

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Samet Can TÜRK'ün ilimiz, 17 İlçe Kaymakamlığına İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde görev yapan Beden Eğitimi öğretmenlerine yönelik "Beden Eğitimi Öğretmenleri ile Antrenörlerin Empatik Eğilimleri ve Liderlik Yönelimlerinin Araştırılması Samsun İli Örneği" başlıklı tez çalışması yapmak istediğine ilişkin ilgi (b) yazı ve ekleri, ilgi (a) genelgeye göre incelenmiş ve il komisyonu tarafından uygun görülmüştür.

Söz konusu çalışmanın komisyon kararı doğrultusunda, uygulama sorularını çalışmayı yapan kişi tarafından raporlanarak, il Müdürlüğümüz Ar-Ge Birimine gönderilmesine dikkat edilerek, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, okul müdürlüğü sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmadan gönüllülük esasına bağlı olarak yapılmasının sağlanması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Erkan ULAŞIR
Müdür a.
Şube Müdür V.

Ekler :

1- İlgi (b) dilekçe ve ekleri (25 sayfa)

2-09.09.2020 tarihli komisyon kararı (1 sayfa)

DAĞITIM:

Tüm Okul Müdürlüklerine

Bilgi: Amasya Üniversitesi Rektörlüğü

Adres: Fazıl Ahmet Paşa, Hükümet Konağı, 55900
Elektronik Ağı: <http://vezirkopru.meb.gov.tr/>
e-posta: vezirkopru55_strateji@meb.gov.tr

Bilgi için: Akın ÜZÜM
Tel: 0 (362) 647 20 09
Faks: 0 (362) 647 42 32

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden dc43-05f6-34c5-b0e9-e24f kodu ile teyit edilebilir.

Ek-3 Değişkenlerle ilgili demografik sorular ve ölçekler

Kişisel Bilgi Formu

1. Cinsiyet

-Kadın -Erkek

2. Yaşınız.

.....

3. Mesleğiniz.

-Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

-Antrenör

-İkisi de

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İçin;

1. Meslekteki Yılıınız.

-1-5 -6-10 -11ve üzeri

Antrenörler için;

1. Meslekteki Yılıınız.

-1-5 -6-10 -11 ve üzeri

2. Antrenörlük yaptığınız spor dalı;

-Futbol -Voleybol -Basketbol

-Hentbol -Güreş

-Diğer.....

ÇOK YÖNLÜ LİDERLİK YÖNELİMİ ÖLÇEĞİ

	Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Mantıklı düşünürüm.					
2. Başkalarının sorunlarına karşı duyarlıyım.					
3. İnsanları harekete geçirme yeteneğine sahibim.					
4. Dikkatli plan yaparım.					
5. Planlanan işlerin zamanında bitirilmesine önem veririm.					
6. İnsanları ikna etmede başarılıyım.					
7. Problemleri mantıklı düşünerek çözerim.					
8. Başkasının fikirlerini önemserim.					
9. Güç sahibi insanların desteğini almada başarılıyım.					
10. İnsanları etkileme yeteneğine sahibim					
11. İnsanlar için ilham kaynağıyım					
12. İnsanlar arasındaki sorunları çözme konusunda gayretliyim.					
13. Yaratıcı bir insanımdır.					
14. İnsanlara yardım etmeyi severim.					
15. Kendimi karizmatik bulurum.					
16. Heyecan verici yeni fikirler yaratırım.					
17. İyi bir dinleyiciyim.					
18. Zorluklara rağmen başarıya ulaşıyorum.					
19. Doğru kararlar vermede başarılıyım.					

EMPATİK EĞİLİM ÖLÇEĞİ

Aşağıda 20 cümle bulunmaktadır. Bir cümledeki ifadeyi kendinize tamamen uygun bulacağınızı düşünürseniz 5'e, oldukça uygun bulacağınızı düşünürseniz 4'e, oldukça aykırı bulacağınızı düşünürseniz 2'ye, tamamen aykırı bulacağınızı düşünürseniz 1'e çarpı koyunuz. Eğer bir cümleye ilişkin olarak kararsızlık belirtecekseniz 3'e çarpı koyunuz.

		Tamamen Uygun	Oldukça Uygun	Kararsızım	Oldukça Aykırı	Tamamen Aykırı
1	Çok sayıda dostum var.	5	4	3	2	1
2	Film seyrederken bazen gözlerim yaşarır.	5	4	3	2	1
3	Sıklıkla kendimi yalnız hissedirim.	5	4	3	2	1
4	Bana dertlerini anlatanlar yanımdan ferahlamış olarak ayrılır.	5	4	3	2	1
5	Başkalarının problemleri beni kendi problemlerin kadar ilgilendirir.	5	4	3	2	1
6	Duygularımı başkalarına iletmede güçlük çekerim.	5	4	3	2	1
7	İnsanların film seyrederken ağlamaları tuhafıma gider.	5	4	3	2	1
8	Birisiyle tartışırken bazen dikkatim onun söylediklerinden çok vereceğim cevap üzerinde yoğunlaşır.	5	4	3	2	1
9	Çevremde çok sevilen bir insanım.	5	4	3	2	1
10	Televizyonda diziler mutlu sona ulaşınca rahatlarım.	5	4	3	2	1
11	Düşüncelerimi başkalarına iletmede güçlük çektiğim olur.	5	4	3	2	1
12	İnsanların çoğu bencildir.	5	4	3	2	1
13	Sinirli bir insanım.	5	4	3	2	1
14	Genellikle insanlara güvenirim.	5	4	3	2	1
15	İnsanlar beni tam olarak anlamıyorlar.	5	4	3	2	1
16	Girişken bir insanım.	5	4	3	2	1
17	Bir yakınıma derdimi anlatmak beni rahatlatır.	5	4	3	2	1
18	Genellikle hayatımdan memnunum.	5	4	3	2	1
19	Yakınlarım bana sık sık dertlerini anlatırlar.	5	4	3	2	1
20	Genellikle keyfim yerindedir.	5	4	3	2	1